

Petak, 8. septembar 2006.

Svedok Zoran Bašić

Otvorena sednica

Optuženi Mrkšić i Radić su pristupili Sudu

Optuženi Šljivančanin je odsutan

Početak u 9.03 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Dobro jutro. Nažalost, sudska Thelin neće moći danas sa nama da zaseda i prema Pravilniku (Rules of Procedure and Evidence) nastavićemo zasedanje sa dvoje sudija.

SUDIJA PARKER: Dobro jutro, gospodine. Molim vas da ustanete i da pročitate naglas svečanu izjavu koja je napisana na ovoj kartici.

SVEDOK BAŠIĆ: Svečano izjavljujem da će govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Molim vas sedite. Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude. Dobar dan. Dobar dan svima u sudnici.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT VASIĆ

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dobar dan, gospodine.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja pre nego što počnem...

prevodioci: Napomena prevodioca - prevodioci jedva da čuju gospodina Vasića.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, zamoljeni ste da govorite glasnije.

ADVOKAT VASIĆ: Evo upravo pokušavam da približim mikrofon. Mislim da je u tome problem. Da li me sada prevodioci dobro čuju?

prevodioci: Da, sada je znatno bolje. Hvala.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala najlepše. Mi ćemo polako sada da krenemo. Zamolio bih pre nego što počnem da ispitujem svedoka, sudskog poslužitelja da Pretresnom veću i mojim

uvaženim kolegama dostavi po primerak dokumenata kojim ćemo se baviti prilikom ispitivanja ovog svedoka... U međuvremenu... Hvala najlepše.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dobar dan, gospodine...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... budite ljubazni pa nam recite svoje ime i prezime
SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam Bašić Zoran.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine, s obzirom da vi i ja govorimo istim jezikom...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... i da je potrebno ono što mi kažemo da se prevede da bi Pretresno veće i moje uvažene kolege znale o čemu mi govorimo, molio bih vas da posle mog pitanja napravite jednu pauzu pre nego što počnete da dajete vaše odgovore, da bi moje pitanje bilo prevedeno, a ja ću to isto učiniti nakon vašeg odgovora.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Možda bi bilo najbolje da na ekranu ispred vas pratite taj kursor koji ispisuje reči i kada dođe do kraja rečenice, da onda počnete sa svojim odgovorom.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine, vi ste oficir JNA u penziji, je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite nam vaš put profesionalni u vojsci, koje ste škole završili i koje ste poslove i zadatke u svojoj karijeri izvršavali u okviru Jugoslovenske narodne armije.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: U svojoj prošlosti, ja sam završio najviše vojne škole, uključujući i školu narodne odbrane, nacionalne odbrane. Sve funkcije, od komandira voda do načelnika inžinjerije vojne oblasti - obavljao sam uspešno. Na svim zadacima gde sam postavljan, zadatke sam uspešno izvršavao, tako da su mi i ocene u svojoj prošlosti bile najviše koje su mogle postojati.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite nam, u trenutku penzionisanja koji ste čin imali?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: U trenutku penzionisanja ja sam imao čin pukovnika sa generalskim položajem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li sam ja to dobro razumeo, da ste obavljali zapravo dužnost koja je zahtevala generalski položaj, iako ste imali čin pukovnika, je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Ja sam obavljao dužnost načelnika svog roda, ali za izuzetne zasluge u radu i tako dalje, dobio sam platnu grupu šest, koja verifikuje određeni generalski položaj.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam lepo. Pomenuli ste da ste u jednom trenutku svoje karijere bili na službi u komandi vojne oblasti. Da li nam možete reći o kojoj se vojnoj oblasti radi i koji je to vremenski period kada ste vi obavljali dužnost u komandi te vojne oblasti?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Po završetku škole nacionalne odbrane, bio sam raspoređen za komandanta jedne veće jedinice u Prvoj vojnoj oblasti. Nakon tri i po godine vršenja te službe, dobio sam viši položaj neposredno u nazuži deo komande vojne oblasti, načelnik roda. Tako da je tu bilo vreme te funkcije... moram da vam kažem da je bilo i suviše dugo, od 1969. do 1973. godine ja sam bio načelnik roda, koji sam uspešno obavljao sve funkcije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste od 1969. do 1973. godine bili načelnik roda. Da li nam možete reći kog roda ste bili načelnik i da li, da li je to bilo u ovom vremenskom periodu koji ste pomenuli?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ja se izvinjavam. Napravio sam grešku. Ne od 1965, nego od 1976. do 1979. godine, bio sam komandant brigade a nadalje, od 1979. do 1993. godine bio sam načelnik roda u Beogradskoj vojnoj oblasti. To je najveća oblast koja je hvatala teritoriju nekoliko republika: Srbije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da. Ovde ste rekli Beogradska vojna oblast, međutim ono moje prethodno pitanje vidim ste odgovorili da se radilo o Prvoj vojnoj oblasti...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa to je...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Prepostavljam da je to ono što ste mislili. Recite mi, u vreme koje nas ovde interesuje, znači 1990. – 1991. godina, na osnovu ovoga što ste mi vi rekli, vi ste bili dakle načelnik... roda u Prvoj vojnoj oblasti. Recite nam kog ste roda bili načelnik?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam od 1979. godine do 1993. godine, kada mi se završila služba, bio načelnik inžinjerije vojne oblasti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi da li se sećate, da li ste kao načelnik inžinjerije te 1991. godine dobili neke posebne zadatke nakon otpočinjanja nemira u Republici... tadašnjoj republici Hrvatskoj?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da, u tom periodu nas izrasle starešine sa većim iskustvom slali su na određene zadatke. Evo jedan primer samo: 1991. godine poseta Mirkovcima, Vinkovcima, oko Vinkovaca, ulazio sam i tamo u Vinkovce i tako dalje, gde smo pratili stanje. To je jedan složen zadatak a i inače vodio sam i ekipe i na vukovarskom i na vinkovačkom ratištu... delu teritorije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste nam da ste bili prisutni u ovoj terit... na, na ovoj teritoriji i da ste obavljali zapravo misiju nadzora. Uz čiju pomoć ste obavljali ovu misiju nadzora i kome ste zapravo... s kim ste sarađivali u ovom periodu?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li mislite - situacija kada je počela secesija? Nisam vas razumeo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Svakako, pojasniću. Govorili ste nam o praćenju situacije. Da li je to praćenje situacije bilo u periodu pre otpočinjanja oružanih sukoba ili nakon?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Mislim da je počelo pre oružanog sukoba, s obzirom da su to bile ingerencije naše na prostoru Hrvatske gde su i naše jedinice bile, Osijek, Donji Miholjac, Vukovar i tako dalje. Prema tome, ja sam u ulozi načelnika dobio i zadatke kao organ, operativni organ da posećujem te garnizone i da pružam određenu pomoći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi molim vas, ako se sećate, da li ste ove zadatke pružanja pomoći i savetovanje garnizonima nastavili i nakon otpočinjanja oružanih sukoba na teritoriji Republike Hrvatske ili nakon otpočinjanja borbe za secesiju, kako ste vi rekli?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: U pravu ste. Mi smo imali ingerencije prema svojim jedinicama kojima smo komandovali, znate, rukovodili, ali smo primali funkciju i nad određenim jedinicama vojne oblasti. Prema tome, nastavljene su određene aktivnosti po nalogu komande vojne oblasti i prema tim jedinicama.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi, da li je ova funkcija koju ste tada obavljali, obuhvatala celokupnu teritoriju Hrvatske koja je bila pod ingerencijom Prve vojne oblasti?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi da li ste, u stvari do kada ste obavljali ovu funkciju, znači u odnosu na jedinice koje su bile potčinjene komandi Prve vojne oblasti? Da li se sećate?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa da vam kažem... Sećam se, kako se ne bih sećao. Ja sam 1992. godine avgusta meseca otišao u penziju. Do tada, do zadnjeg dana, ja sam imao ingerencije i prema jedinicama operativne Prve armije i prema jedinicama Teritorijalne odbrane koje su delovale sa koordinacijom Vojske Jugoslavije, odnosno JNA.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi da li ste u ovom periodu, kao predstavnik Prve vojne oblasti delovali na pomenuti način i u odnosu na jedinice Gardijske motorizovane divizije koje su se nalazile u... u neposrednoj blizini Vukovara?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa da vam kažem da li... da se... niste možda izrazili – divizija. Divizija Prva gardijska je bila. Ako mislite na nju ili Prva divizija, odnosno brigada Saveznog sekretarijata? Je l' mislite na jednu il' na drugu?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Čekam da se završi prevod...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Izvinjavam se.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mislim na Gardijsku diviziju koja je u toku septembra meseca 1991. učestvovala u vukovarskim operacijama?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: U pravu ste. Imao sam i previše obaveza i odgovornosti prema toj jedinici, kako u pripremi, tako i u realizaciji zadataka Prve gardijske divizije. Moram da vam kažem da sam više puta boravio u svojstvu sređivanja stanja i tako dalje, na prostoru Mirkovaca, Pavlovaca, Bogdanovca... Bogdanovaca. Dalje, bio sam neposredno na prostoru Mirkovci gde, gde je teritorijalna jedinica držala teritoriju i tu sam prihvatao te jedinice koje su bile, ovaj, dotle došle, i tako dalje, tako da sam i tu bio.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi, da li ste o ovim svojim aktivnostima izveštavali komandu Prve vojne oblasti i ako jeste, na koji način?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa da vam kažem... Izvinjavam se. Da vam kažem ovaj, načelnik roda je velika dužnost i veza načelnika roda prema načelniku štaba i komandantu je neposredna, da mora o svakom svom pokretu i o svim aktivnostima, stanju, da javlja neposredno, pismenim ili usmenim putem. Imali smo šifrovano, i dostavljali smo redovno izveštaje. Ne bi se smelo desiti, to bi bila velika neozbiljnost, da jedan takav organ ne obavesti komandanta vojne oblasti. A moram da vam kažem i ovo. O svakom detalju obaveštavanja, cela komanda je bila informisana na večernjem skupu koja je pratila situaciju.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Je l' ovakav način obaveštavanja o kome ste sada govorili je bio praksa u komandi Prve vojne oblasti i od strane drugih organa koji su imali neka druga zaduženja, drugih načelnika, recimo rodova i tako dalje?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sasvim sigurno je to. Moram da vam kažem i ovo. Uveče su se donosile odluke za naredni dan. To zna i gospodin Mrkšić i svi ostali, jer su svi oni bili pod našom ingerencijom. I oni su po našim del... ovaj, odlukama delovali. I uveče smo dobijali rezultate povratne situacije, koje bi mi korigovali i davali dalje kroz naše nove direktive, naređenja i tako dalje. Svi organi su tako radili.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi da li ste vi negde polovinom novembra dobili, pored ovog zadataka koji ste do tada obavljali, jedan specifičan zadatak vezan za završetak borbenih operacija u rejonu Borovo, Vukovar i u istočnoj Slavoniji?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Taj zadatak sam pratio redovno i to je bilo i težiste našeg praćenja u celom periodu, a i neposredno sam učestvovao u tim nadzorima pomoći i tako dalje i na vinkovačkom i na osiječkom pravcu, tako da mi nije bilo ništa novo. A ovaj, završetkom ovih aktivnosti, mi smo imali određene ingerencije dalje prema tim jedinicama. Konkretno, samo da dopunim ovo, ja sam dobio u svojstvu visoke odgovornosti na naređenju Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu, odsek za pozadinu, vezano za preuzimanje hitnih mera sanacije, asanacije, razminiranja, povratak stanovništva na teritoriju svoju i tako dalje i masu drugih poslova. Dobio sam jedan izuzetno složen zadatak da mi je to bilo goruće pitanje u svojoj praksi rešavanja, mislim jedan najteži zadatak u... u mom životnom radu na funkcijama.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam lepo, gospodine.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio ako može da nam se na ekran stavi dokument sa 65ter liste Odbrane 1D16, broj ERN je 0D00-03... ja se izvinjavam, 1D16 je u pitanju, ušlo je 1D6... A ERN broj je 0D00-0350 i 0D00-0351 engleska verzija, a BHS verzija je 0D00-0348 i 0D00-0349. Hvala lepo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine, da li vi pred sobom imate dokument? Jeste li dobili verziju na papiru gospodine?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Dobio sam verziju, da.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih onda možda predložio, pošto svi imamo ovu verziju na papiru da na ekran stavimo možda i englesku verziju.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A gospodine Bašiću, vi možete pratiti ovu verziju na papiru, mislim da vam je lakše da čitate, nego sa ekrana... Možete li nam reći čije je ovo naređenje, ko je doneo ovo naređenje koje u zaglavlju nosi broj 1614-176.?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ovo naređenje donela je komanda vojne oblasti a to je naređenje bilo jedno prednaređenje dolaska naređenja saveznog sekretara. Potreba za ovim je bila neophodna, jer su rejoni borbenog dejstva bili takvi, odnosno posedanja bili takvi, da je trebalo preduzeti određene mere asanacije, sanacije, razminiranja i sve ono što je pratilo ovu situaciju. Tako da su to jedinice počele već da rade dobitkom ovog naređenja, da bi samo posle tri dana stiglo drugo naređenje, koje će biti relevantno za dopunu ovog naređenja i proširenja aktivnosti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam lepo. Šta je zapravo uslovilo donošenje ovog naređenja o asanaciji? Koji su to bili problemi koji su zapravo opredelili komandu Prve vojne oblasti da oformi komisiju koja će se baviti pitanjem asanacije terena na koje se odnosi ovo naređenje?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Znate šta.... izvinjavam se.... radi se o ovome – da sva naša pravila, uputstva, koja su se bavila pitanjem asanacije, sanacije, to su toliko minijaturna bila, da su samo rešavala probleme, sporadične probleme. Uopšte se nije u jednom zahvatu daleko šire radilo a i ja sam i u završnom dokumentu, po završetku ovog mog zadatka, predložio da se rade uputstva za kritične faze, kada je potrebno preduzeti na jednoj većoj teritoriji, bilo da se radi o ratnim dejstvima ili ovaj... ekološkim problemima i tako dalje. To sve nije postajalo, znate. Tako da mislim, te pojave koje su se desile kod tih jedinica, a moram da vam kažem da su najveći problemi bili na zaprečavanju, da nisu se preduzimale adekvatne mere na uklanjanju mrtvih, stoke poginule i tako dalje. Sve je to rezultiralo da se nešto moralno hitno raditi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam na vašem odgovoru. Zama... zamolio bi vas samo ako možete malo sporije da govorite. Bojim se da su prevodioci zaista...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Dobro...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... u problemu, ako brzo govorimo. Istovremeno se zahvaljujem prevodiocima što, što nas evo prate na zadovoljavajući način. A molim vas samo, samo malo sporije. Spomenuli ste zaprečavanje. Da li nam možete reći o kakvим se zaprečavanjima radilo i ko je zapravo postavljao te prepreke koje su, eto, bile takve

prirode, kako kažete da je... su morale se otklanjati jednom sinhronizovanom akcijom na nivou komande Prve vojne oblasti?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: U ovom ratu nije se vodilo računa o obimu zaprečavanja, nije se vodilo računa evidentiranje prepreka, što je određenim pravilskim odredbama fiksirano i Ženevskom konvencijom (Geneva Conventions) regulisano. Svako je radio kako je htio. Ja moram samo da vam kažem i ovo, a to je da smo mi mislili da su ovi pripadnici Zbora narodne garde neuki bili. Međutim, izuzetno, izuzetno je bilo zaprečavanje izraženo, počev od rušenja mostova... od rušenja mostova u rejonu Mirkovaca, Nijemaca i dalje da ne pričam o tome, pa do postavljanju plinskih boca, aktiviranjem eksploziva i plinskih boca, do postavljanjem mina na spratu od četiri komada i tako dalje. Sve je to bilo užasno strašno. Ja sam, na primer, frapiran kad sam video oko Dudika, spomen parka, da su tu na vrlo, vrlo stručan način postavljene mine pešadijske usmerenog dejstva, koje su nanosile izuzetno velike žrtve...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine. Vratićemo se na, na posebne lokacije...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Dobro...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... miniranja, no ja bih samo nešto da pojasnimo. Zamolio bih vas ponovo da stvarno se trudite da malo sporije samo govorite... zbog naših prevodilaca. Govorili ste u , u... na početku ovog vašeg odgovora o određenim događajima koji su se dešavale van nekih pravila koja su važila. Da li nam možete reći ko je zapravo bio akter kršenja tih pravila, ko je postavljao te prepreke van ovih pravila koja ste vi spominjali?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa sasvim sigurno da se zna akter. Posebno moja nadležnost je bila izuzetno izražena u odnosu na sistem zaprečavanja. To su se toliko stručno poslovi izvodili, na primer, rušenje mosta u Nijemcima, izuzetno, izuzetno vrsno stručnički izvedeno. Postavljanje minskih polja isto tako. Improvizacija zaprečavanja isto tako. Ali moram da vam kažem i još jednu stvar, da smo mi na strani Zbora narodne garde imali izuzetno sposobne starešine inžinjerijsko-školskog centra iz Karlovca. Načelnik školskog centra iz Karlovca je... bio Tolice, koji je vršio celokupne pripreme na zaprečavanju prostora, šireg prostora Vukovara i Borova.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Prvo čekam da se završi prevod. Recite mi, ko je držao ovu teritoriju gde su postavljane ove zapreke za vreme oružanog sukoba? Da li imate te informacije? Koja strana je držala tu teritoriju?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa sasvim sigurno da znam, jer sam na toj teritoriji boravio i pre borbenih dejstava, sučeljavanja snaga i posle i tako dalje, pa do linije: Jovanovca, Belog brda, Tenja, Vere - snage Zbora narodne garde.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Sada ćemo se vratiti na ovo naređenje koje je ispred vas i koje je na ekranu. U stavu 2 ovog naređenja stoji cilj zbog čega je formirana ova komisija pa ako biste bili ljubazni da nam samo taj deo pročitate polako? To je znači ovaj pasus koji govori... to je ovo naređenje 1614-176 o formiranju komisije, koje sam vam dao u... Je l' imate to u, u, u, u, u, uuu... u hard copy-u?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Znači, ovaj drugi pasus koji govori o potrebi stvaranja komisije. Da li biste bili ljubazni da nam pročitate da vidimo zbog čega je komisija oformljena i ko su članovi komisije?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Vidite, mi smo morali da se pridržavamo naređenja prepostavljene komande Saveznog Sekretarijata. Ono je decidno postavilo nama zadatke. Jer kao što je i komanda Prve vojne oblasti primala sa terena stanje koje je bilo jako teško, to se odrazilo i na Savezni Sekretarijat, koji je napisao naređenje pa kaže: "Pod hitno preduzeti mere borbenog obezbeđenja, pronalaženja ranjenih, pогinulih, obeležavanje opasnih mesta, razminiranje, uklanjanje minskih prepreka razminiranje, i uklanjanje, uklanjanje minsko-eksplozivnih prepreka". Sve je to bilo potrebno da bi se narod što pre vratio u svoje domove. Trebalo je stvoriti uslove. Ja moram da vam kažem ovo iz iskustva, jer to mi je bio i... na neki način, bila mi je želja - da vidim koliko će se građana Vukovara i Borova vratiti nazad. I moram da vam kažem da do decembra meseca, početkom, preko 15.000 građana se vratilo u Vukovar. Mi tada nismo prebrojavali Srbe, Hrvate, Rusine, ne znam ko je... mi smo bili jugoslovenski oficiri. Prema tome, svi su nama bili jednaki. Stvarali smo sigurnost. Ja sam vam, da vam ne bi prikazivao štampa šta je pisala o našim usp... uspesima na tom polju, puno smo dali doprinosa tim ljudima... I mislim da je ovo naređenje našlo pravu vrednost koja je donešena.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine Bašiću. Ovim naređenjem je formirana jedna komisija?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U naređenju piše da se određuje komisija sledećeg sastava: pukovnik Zoran Bašić, pukovnik Stašić Bratislav, pukovnik Ćelasan Savo i pukovnik Kostić Svetislav. Da li nam možete reći da li je to bila... to bio sastav komisije i ko je bio predsednik te komisije?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sastav komisije je bio taj, sem zadnjeg člana koji nije iz ne znam kojih razloga bio prisutan. Ali međutim, tri člana komisije su sasvim odgovorno i to, svi stručnjaci su bili iz domena sanitetskog obezbeđenja, inžinjerijskog obezbeđenja, ABH obezbeđenja. Prema tome, bili smo sasvim stručni - da bi mogli da obavimo taj zadatak. Ja sam bio određen za predsednika komisije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam lepo. Skrenuo bih sada pažnju i vašu i mojih uvaženih kolega na poslednji stav ovog naređenja, dakle komande Prve vojne oblasti kojim je formirana komisija. A to je neposredno iznad potpisa načelnika štaba, Vladimira... general-potpukovnika Vladimira Stojanovića, i tu стоји да: "Na bazi predloga, sugestija i prikupljenih podataka sačiniti organizaciono naređenje za izvršenje ovog zadatka". Mene interesuje: ko je trebao da sačini ovo organizaciono naređenje za izvršenje ovog zadatka? Da li vam je poznato?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa vi ste videli paraf u uglu, moje inicijale, ZB. To je jedno. A drugo, tom poslu sam bio vičan ja, jer sam najviše provodio na ratištu, na teritoriji, tako da sam, poznavajući situaciju, mogao da koncipiram jedno takvo

naređenje, koje bi našlo primenu u svim jedini... u svim jedinicama, i da se prikaže potrebna realnost toga.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Dakle, vi, koliko sam vas razumeo, vi ćete me ispraviti ako vas nisam dobro razumeo, vi ste zapravo napravili nacrt tog... tog organizacionog naređenja za izvršenje ovog zadatka koje je donet... donela komanda Prve vojne oblasti ali 23. novembra 1991. godine, je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja bih predložio da ovaj dokument, dakle ovo naređenje komande Prve vojne oblasti 1614-176, koje nosi broj 1D16 bude uvršteno kao dokaz?

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 758.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nakon formiranja ove komisije gospodine, da li nam možete reći gde ste došli vi i, prepostavljam, članovi vaše komisije? U koji rejon i gde ste bili smešteni?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: S obzirom da sam pratio situaciju od potreba, klice potreba, mene je bilo lako uputiti odma' na teren da bi mogao da izvršim jednu veliku organizacijsku pripremu. Iako je naređenje drugo Saveznog sekretarijata bilo u procesu još priprema, izdavana su naređenja kratka i tako dalje, da bi se sve to posle pripremilo. Jer bilo je hitno što pre izaći na teren: zima je na vratima bila, velike teškoće su bile na terenu, tako da smo mi odmah pristupili organizaciji izlaska određenih rukovodećih organa na teren. Mi smo dobili ovlaštenje da nas, da nas smeste u Dalj - u sastavu objekata 12. korpusa pokojnog Bratića. Tu smo bili. I polako smo do 22. do 23. okupljali sve strukture koje su bile izuzetno velike, izuzetno organizovane stručno, koje su imale zadatak da počnemo na jednom složenom radu koji je predstojao pred nama. Naše ingerencije su bile izuzetno velike. Znači, niko nam nije mogao stavlјati nikakav embargo na naše kretanje, postupke i rad. Prema tome i u tome je veličina da mi pokažemo našu inicijativu u organizaciji rada, životu i brzini rada.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Upravo sam htio da vas pitam da li je upravo ovaj vaš radni zadatak na kome ste radili, kako ste nam to malopre opisali, zapravo dobio i jedan formalni vid u vidu naređenja od 23. jedanaestog 1991. godine?

ADVOKAT VASIĆ: A ja bih zamolio ako možemo da nam se na ekran 65ter dokument Odbrane 1D10. ERN broj engleske verzije je 0D00-0469.... Izvinjavam se, pogrešio sam. ERN broj je 0... 0D00-0373 do 0375, a ERN broj HBS verzije je 0D00-0371 do 0372. Ja se nadam da svi u sudnici imaju i *hard copy* ovog naređenja.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine, prepostavljam da imate i vi. To je naređenje koje nosi broj strogov. 1614-182, komanda Prve vojne oblasti, 23. jedanaesti 1991. godine? Budite ljubazni pa pogledajte ovo naređenje i recite nam šta tu piše, na osnovu kojih naređenja je zapravo ono doneto, i da li ono zapravo predstavlja ono organizaciono naređenje za izvršenje vašeg zadatka o kome ste nam malopre govorili?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sigurno, sigurno predstavlja osnov da bi se naređenje pripremilo, jer znate šta, zna se ko daje direktive, ko izvršava i prema tome se mora i pisati u odnosu na mogućnosti, šta se treba u koje vreme odraditi i koje snage. Vi ćete verovatno posle pitati i pitanje oko snaga koje su bile u grupisanju i tako dalje, koje je bilo najkomplikovanije prikupiti i organizovati.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine. Vi ste pominjali u svojim odgovorima naređenje saveznog sekretarijata za narodnu odbranu, pa bih skrenuo vašu pozornost na početak ovog naređenja o kome sada govorimo, znači ovog 1614-182 i onaj deo koji nosi naslov "Veza". "Veza:", pa tu стоји naređenje Saveznog sekretarijata za narodnu Odbranu, strogov. 693-106. Mene interesuje, da li je to naređenje o kome ste vi govorili ranije u svom izlaganju, kao onom osnovnom naređenju za asanaciju, na osnovu koje je i postupila komanda Prve vojne oblasti?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Jeste. Naravno, sa određenim produbljenjima, jer je ovde decidno dato od strane SSNO-a šta treba još učiniti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Sad ćemo upravo doći do onog pitanja koje ste vi malopre spomenuli. Dakle, interesuje me koje su snage pod komandom komisije na čijem ste čelu vi bili, koje su bile angažovane na izvršenju ovog zadatka i u kom rejonu su one delovale?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Komanda vojne oblasti i SSNO da bi realizovali ove zadatke, oni su morali da pruže adekvatnu pomoć. Vrlo različiti sastav je bio u sastavu, jer to je izuzetno komplikovana organizacija bila, tako da bi vam ja samo napomenuo. Iz Jugoslovenske narodne armije bili su istražni organi, organi Vojnog suda iz Beograda na čelu sa kapetanom Šaljić Miroslavom, istražnim sudijom i njegovim pomoćnicima. Dalje, organ združenog 50. združenog preventivnog medicinskog odreda na čijem je čelu bio Videnović Ljubomir, veterinar, sanitetski veterinar. Organi Vojno-medicinske akademije, Institut za patologiju, na čelu sa majorom Stanković Zoranom...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja...Ja... Ja se izvinjavam. Nastavićete, prekinuo sam vas samo... zato što je jedno ime pogrešno ušlo, pa da ne izgubimo nit zbog svih nas u sudnici. I molio bih vas samo kad govorite imena i, i ove jedinica, malo sporije da bi sve ušlo. A radi se o... Rekli ste 50. medicinski puk...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ne, ne. Združeni preventivni medicinski odred sa Zvezdare.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ko je bio...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Na čelu – Videnović Ljubomir.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Moraćemo malo samo da se pozabavimo ovim ozbilnjije, jer moramo polako izgovarati imena i jedinice. Sad nam je totalna zbrka u, u, u zapisniku, tako da će ja iz početka. Govorili ste, znači, o toj medicinskoj formaciji.

Molim vas recite polako, koja je to medicinska formacija i polako nam recite ko je na njenom čelu? Ali molim vas polako, da...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... bi prevodioci to uhvatili?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Organi 50. zaštitnog preventivnog medicinskog odeljenja... na čelu sa potpukovnikom Videnović Ljubom.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam na ovom trudu. Molim vas kad budete sad nastavili ove jedinice nam ređate i...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... i da to činite isto na ovaj način i ovim tempom, molim vas?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Organi Vojno-medicinske akademije, Institut za patologiju, na čelu sa tadašnjim majorom Stanković Zoranom. Dalje, jedinice za neposredno izvršenje zadatka, 305. inžinjerijska brigada. Dalje, 24. inžinjerijski puk. Dalje, 813. inžinjerijski puk sa brojnim stanjem oko 3.150 starešina i vojnika i oko 138 inžinjerijskih mašina. Dalje, četa atomsko-biološke-hemiske zaštite iz 246. puka ABHO i vod ABHO iz komande Odbrane grada Beograda. To je sastav iz JNA.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Samo da napravimo jedan, je...jedan mali rez pre nego što predete na ovaj drugi sastav koji je van JNA. Mene interesuje ovaj sastav koji ste pomenuli, iz JNA, da li je on vama stavljen na raspolažanje i doveden na ove lokacije upravo nakon ovog vašeg organizacionog naređenja za izvršenje zadatka - kada ste videli šta vam je potrebno i koliko vam je potrebno za izvršenje određenih zadataka koji su vam stavljeni od strane komande Prve vojne oblasti?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sve su jedinice stavljeni meni pod neposrednu komandu. Ali jedna velika sreća je tu, da su te jedinice pre tog datuma već razvijene bile i na teritoriji. Samo su oduzete iz onih sastava i priključene nama neposredno pod mojom komandom.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li su se i ove... jedinice nalazile na teritoriji 12. korpusa, gde ste i vi imali sedište, pre nego što ste krenuli u ovu operaciju?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Budite ljubazni pa nam sada recite, koje su ove jedinice van JNA učestvovali u izvršenju zadatka za koje ste vi bili nadležni?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Iz strukture van JNA sledeće jedinice bile su uključene: Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije, dalje, SUP Pokrajine Vojvodine, dalje, istražni sudije... sudija grada Novog Sada, dalje, lekari Instituta za patologiju pokrajinske bolnice iz Novog Sada.

Po potrebi mi smo mogli da proširujemo potrebe, što smo i činili. Ujedno i data je inicijativa ili zadatak da se sa teritorije angažuju strukture vlasti, Crvenog krsta i druge. Mi smo vrlo malo mogli tu da učinimo. Nešto iz Crvenog krsta iz Borova naselja smo organizovali koji su bili na pomoći oko sanacije, asanacije i tako dalje. Vrlo malo smo mogli da učinimo da bi dobili. Ali smo imali našu radnu snagu i stručnu i zanatsku, i sve ono što je potrebno bilo Vukovaru.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, rekli ste nam ovde da ste nešto iskoristili iz Crvenog krsta iz Borova....

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... sela. A recite, mi da li ste koristili i pomoć, odnosno asistenciju štaba Teritorijalne odbrane Vukovara?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Mi smo sa organima Teritorijalne odbrane, pomoćnikom komandanta za pozadinu, Antićem, imali veze. On je pružao logističku podršku, pružao je pomoć, ali više smo mi njima pružali pomoć u realizaciji određenih zadataka nego oni nama. Mi nismo mogli dobiti ni obične stanovnike na izvlačenju leševa, sahranjivanju, tako da smo morali mi, na kraju, da dobrovoljce vojnike prikupljamo, plaćamo dnevnice, da bi oni to učinili.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kada... kada spominjete ovu saradnju, asistenciju, ne znam ni kako da je nazovem, sa pomoćnikom komandanta štaba TO Vukovar za... za pozadinu, da li nam možete reći gde se nalazio ovaj štab, da li znate, i gde se nalazila ova pozadinska baza Teritorijalne odbrane.....

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa kako...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:...Vukovar?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa kako ne bi znao, sigurno. Bio sa sa njima stalno u kontaktu. Antić je bio na... "Veletr..." ... "Velepromet"-u. Tu je bila cela ta teritorijalna struktura koja je bila objedinjena, a Skupština je bila tu, ulica niže, koja se tek formirala, Vukobratić, ako se ne... ne varam, predsednik opštine. Tako da sam znao i jedne i druge. I znate šta, davlenik se za slamku hvata. Tako i meni je bila potrebna svaka pomoć. U svojim granicama, oni su i pružali pomoć koliko se moglo, ali više...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. No, ovde vidim da je u ovom naređenju koje imamo ispred sebe - u tački 1, gde se govori o sastavu...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... jedinica koje su vam zapravo podređene u izvršenju ovog zadatka, stoji "I organi SAO Krajine, Slavonije, Baranje i zapadnog Srema". Da li nam možete reći o kakvi se organima Sao Krajine, odnosno SAO... Autonomne oblasti radi?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Nikakve veze ni pomoći nismo imali od njih.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Znači, iako piše u naređenju komande Prve vojne oblasti, i pored toga vi niste imali nikakvu pomoć od ovih organa Autonomne oblasti? I da li nam možete reći da li, da li se zna na koje se ovde organe misli uopšte?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa ja više mislim da se mislilo na organe okoline Vukovara, Slavonije te, gde smo mi imali... Borova naselja, Borova sela. To su bi... bile vel... velika naselja. I mi smo baš iz Borova sela i najviše pomoći imali i od građana koji su... jer oni su bili maltene najvećim delom na.... sami... koji su održavali i okruženje i vodili računa o svim tim pitanjima. A od ovih drugih nismo stvarno imali nikakve pomoći. Čak ni grobara nismo dobili koji bi verifikovao sahranjivanja.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine Bašiću. Sada bi se vratio na nešto što ste pomenuli da je bilo u okviru ove grupe kojom ste vi...kojoj ste vi bili na čelu. To su istražni organi Vojnog suda, koji su se, dakle, bavili određenim poslom i ovi istražni organi civilnog pravosuđa. Da li nam možete reći kojim su se poslovima ovi organi bavili i šta je bio zapravo njihov zadatak?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da nije bilo njih, ne bi mi mogli da uđemo zakonski ni u jedan obim poslova, vezano posebno za... otkrivanje, ovaj, pojedinačnih raka, zajedničkih grobnica, identifikacije - sve su to njihovi poslovi bili. Mi smo bili... formirali smo takve grupe da mi njima pružimo zaštitu, slobodu rada i fizičko obezbeđenje za izvršenje svojih obaveza. Da bi oni to izvršili, mi smo morali da pružimo vrsnu pomoć njima, znate. Jedna, jedna harmonija u rešavanju toga je bila. Mi nikada nismo imali problema nijednog. Da li je to ljubav prema poslu, želja da se zajednički posao završi kako treba, mislim počev od mene do zadnjeg je bio ponos jedan takav posao odraditi, znate.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam gospodine. Ja bih vas... Ja bih vas pitao: da li je zadatak ovih istražnih organa, pored ovoga što ste vi rekli da se... da se na zakonit način izvrši ekshumacija i obezbede tragovi, bio i da se eventualno i procesuira izvršilac nekog krivičnog dela, ako se takvo... delo zapazi, odnosno ako uzrok smrti ukazuje na tako nešto?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sigurno da je to bilo.... sigurno da je to bilo i oni su i tu pomagali u obimu.... Vrlo malih primera smo imali na tom polju da, da su oni van ovoga, jer ovde je bilo i previše poslova da bi mogli da se bave nekim drugim poslovima. Taj deo posla mi smo dali strukturi... pomoćniku komandanta za pozadinu, Vukovara, Antiću. I on je isto vršio... ovaj: krađe, provale i tako dalje. Oni su to preduzimali mere. E sad, u kom obimu i kako se dalje nastavljalio....

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A recite mi, da li su sve ove strukture, dakle, uključujući i, i ove o kojima sada govorimo, kroz zapravo rad ove komisije, bile na neki način odgovorne komandi Prve vojne oblasti za, za izvršenje ovog zadatka?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da vam kažem, mi smo znali dokle se možemo u pravne poslove mešati da... dalje - gde je kraj tome. Za to smo imali određene organe: Alimpijevića, ovoga malog... Šaljića i tako dalje. I oni su bili naša desna ruka po tom pitanju. Tako da smo sve te ingerencije koje zadiru u te probleme, prepuštali njima.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li su ove osobe koje ste sada spomenuli, zapravo istražne sudije koje su bile na terenu i bile zadužene za ove poslove?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi molim vas, za koji region, za koji prostor je bila nadležna vaša komisija na ovim zadacima o kojima sada govorimo, na zadacima asanacije? I ako nam možete reći, za... za koji period?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Znate šta, kada komanda piše zadatak, ona ne zna obim poslova, tako da smo se mi dopunjivali. Mi smo vršili procenu. Posebno, mi smo naišli na jako tešku zimu, poledicu, koja nije dozvoljavala razminiranja, težinu otkopavanja žrtava, identifikacije. Sve su to bile posledice. Tako da smo mi do 20. februara uspeli da obavimo ukupan posao na razminiranju, ukupan posao na raščišćavanju, ogroman povratak ljudi u svoje domove. Posebno vukovarska bolnica je bila završena i stavljenja u funkciju i tako dalje. A ono što nismo uspeli, mi smo to prepustili za mart mesec, kada su povoljne... povoljni uslovi bili. Evo, samo da vam dam primer – oko 1.350 žrtava mi smo identifikovali, odnosno hiljadu i nešto, a trista i nešto nije, ovaj neki su ostali. Ali smo sve prikupljali na "Ciglani" gde se to čuvalo, i izlazili smo u određenim trenucima sa patologijim, naš... našim patolozima i rešavali smo te probleme. Izvinite, još samo ovo, da se taj posao provukao negde do početka aprila meseca 1992. godine.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Vratićemo se ovim vašim pojedinačnim zadacima nešto kasnije. A sada bih vas zamolio da pogledate ovo naređenje o kome govorimo, dakle to je strogo pov. 1614-182, komande Prve vojne oblasti i na tačku 8 ovog naređenja, koje govorci o vojno-istražnim organima Prve vojne oblasti. I ja ću pročitati, a vi mi samo recite da li dobro čitam i šta to eventualno znači?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kaže...: "Vojno-istražni organ Prve vojne oblasti odrediće potreban broj lica... za sve poslove vezano oko identifikacije poginulih i drugih poslova iz njihove nadležnosti". Da li je to ono što ste nam već govorili da je istražni sudija bio nadležan za ove poslove...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... identifikacije i ono.. one postupke koje prate ekshumaciju, identifikaciju i kasnije eventualno progona izvršioca krivičnog dela ako takav... događaj je pronađen ili ako postoji sumnja da je krivično delo izvršeno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: U pravu ste. To je to, da. Tako da smo mi ovaj, imali i pomoć. Nama su dolazili organi Vrhovnog suda u pomoć u određenim trenucima, da snime stanje, da savetuju i tako dalje. To je ta bila uzajamna pomoć. Mislim da su vojno... ovaj, istražni organi odradili posao izuzetno dobro. Da li je bila njihova ingerencija moguća šire? - Sasvim sigurno, goniti provalnike i ovo...i druge... ovaj, poslove. Međutim, nije se ni moglo sa tog teškog zadatka ići sada na te parcijalne zadatke, juriti provalnike, krađe i tako dalje. Mada smo mi to hvatali i znali smo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine Bašiću. Sada bih... obratio vašu pažnju na tačku 12 ovog naređenja, gde stoji da načelnik veze Prve vojne oblasti će preplanirati veze Operativne grupe Jug za potrebe komande mesta i komisije. Da li to znači da je ono što je do ranije koristila Operativna grupa Jug ovim naređenjem zapravo prebačeno da koriste... da te veze koristi komanda mesta Vukovar i komisija za asanaciju?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Vidite, to je neophodno trebalo odraditi, jer sad je komanda garnizona komandant 80. motorizovane brigade Vojo... Vujnović... Vujović, on je primio dužnost komandanta garnizona. Drugo, naša komisija je bila na celom prostoru Slavonije, ne samo Vukovar ovo, nego gde god se pojavilo kaže – Vukovar i šire prostorije, mi smo morali da imamo sistem veza. Mi smo i sa Prvom gardijskom brigadom imali sisteme veza i tako dalje, tako da uopšte nije dolazilo pitanje narušavanja sadašnjeg sistema. Samo proširenje veze na ove druge strukture koje su formirane.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Stranica 23, red 15. ušlo je komandant 80. motorizovane brigade Vujović a treba Vojinović.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Vojinović, da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Sada ste spomenuli... dakle, teritoriju na kojoj je delovala vaša komisija... i to me navodi da pre.... da dodemo do ove tačke 17 istog ovog naređenja. To je poslednja tačka u kojoj стоји da će rukovodio radova dostavljati dnevni izveštaj komisiji o realizaciji zadatka... po mikrolokacijama a komisija će svakodnevno upoznavati komandu o stanju na terenu. Ja bih vas zamolio da nam malo pojasnite kako ste vi lično, pošto ste bili na čelu ove komisije, izveštavali komandu Prve vojne oblasti, u kojoj formi i koliko često?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Komisija je naša bila razmeštena na Ciglani kod "Velepromet"-a, preko puta... "VUPIK"-a, ako se ne varam, "VUPIK"-a. Mi smo tu razvili naše komandno mesto. Ujutro smo organizovali početak rada, organizaciju postavljali. Negde oko 16.00 časova, pred mrak, morali smo da prekidamo posao da bi ljudi bili izvučeni, jer vatra je bila po celom gradu, znate, i tako dalje. Taj zadatak prikupljanja, čim se na nivou komisije obradio, odmah je šifrovano preko komande garnizona - upućivano komandi vojne oblasti. To je bilo dnevno, i oni su morali da znaju. Za drastične slučajeve, ja sam hitno javljaо preko radio-telefona komandantu, jer sam bio na vezi neposredno sa njim. Drugo, mi smo, ovaj, i na nivou... komande garnizona organizovali jedan skup... redovan, gde je bio predstavnik komande Prve gardijske brigade redovno na tom sastanku - Gospodin Šljivić. I mi smo se redovno sastajali da bi pružili pomoć o svim relevantnim pitanjima. Trebalo je rukovoditi. Komandant, ja moram i ovom prilikom da kažem, da nije bio vispreman da bi tako jednu, jednu dužnost vršio i ondak naša pomoć mu je bila neophodna. Ali jedanput nedeljno, ja sam neposredno, oči u oči, razmatrao problematiku sa komandantom vojne oblasti i njegovim najužim organima, vezano pomoćnik komandanta za pozadinu armije, saniteta... načelnik saniteta, tehničke službe, tu gde im je bila najpotrebnija pomoć.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Samo bih vas zamolio da sad ponovite ove - pored komandanta Prve vojne oblasti - s kojim ste njegovim pomoćnicima još razgovarali, ali polako da bi prevodioci uhvatili?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da. Znači, komandant Prve vojne oblasti ne bi mogao ništa da čini bez svojih pomoćnika: pomoćnik komandanta za pozadinu - jedan organ, načelnik saniteta - drugi organ, načelnik - veze treći organ, načelnik tehničke službe - četvrti organ i svi... organ bezbednosti, Mile Babić koji je bio tada. To su ti organi koji su neposredno pružali pomoć komandantu na relevantna pitanja.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja bih predložio da se ovaj dokazni predmet koji nosi broj ID16... ID10, izvinjavam se, 1D10 uvrsti u dokazne predmete?

SUDIJA PARKER: Uvrštava se u spis.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 759.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala lepo, časni Sude.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Govorili ste u ovom izveštavanju komandanta i njegovih pomoćnika, komandanta Prve vojne oblasti. Da li ste još neke organe Prve vojne oblasti izveštavale o nekim, kako vi kažete, problemima, odnosno nepravilnostima, odnosno problemima koje su se dešavale, a za koje ste saznali... a koje se odnose na neke dobrovoljce i pripadnike lokalnih snaga?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sasvim tako. Da vam kažem, mi smo izuzetno kolegijalno radili. I nalog komandanta vojne oblasti da se meni pruži kompletan pomoć - nije trebalo ponavljati više puta. Ja kada postavim zahtev načelniku saniteta za određenim problemima, to se u toku dana reši sve. Ili načelniku tehničke službe, načelniku... pomoćniku komandanta za pozadinu i tako dalje. Tako da nije bilo sučeljavanja nikakvog.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li...

ADVOKAT VASIĆ: Moram da kažem samo da je ovo prethodno bio odgovor iako u zapisniku стоји да је пitanje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A ja bih vas pitao da li poznajete, odnosno da li ste poznavali oficira pukovnika Petkovića, i da li nam nešto možete reći ko je on bio i šta je bio u ovo vreme o kome sada govorimo?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pukovnik Petković je bio načelnik bezbednosti vojne oblasti. On je bio u Šidu. Zapravo, nije on bio načelnik, nego je načelnik bio Mile Babić. A on je bio istureni pomoćnik njegov u Šidu. Ja sam u kritičnim situacijama morao njega da zovem, da bi se određena pitanja rešila. Ta određena pitanje su bila nekad i teža, tako da je on dolazio. Međutim, nisu oni mnogo... Oni su mislili da sve možemo mi da rešimo.

Mi jesmo rešavali ta pitanja, znate, u našem domenu. Ali, imali smo njega koji je mogao da dođe po potrebi iz Šida i da pruži određenu pomoć.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li to znači da zapravo kada ste ga izvestili, on baš nije bio voljan rešava probleme, iako je sa njima bio upoznat, a koje su bile na teritoriji koju ste zapravo, gde ste, koju ste vi sanirali, takoreći?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Dobro ste uočili.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi molim vas gospodine Babiću... Bašiću, da li je ova celokupna komisija kojoj ste vi bili na čelu, svakodnevno zapravo razmatrala planove za efikasnije i, i bolje izvršenje zadatka i da li ste za, za izvršenje ovog zadatka tražili i potporu i od privrednih subjekata širom Jugoslavije?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da vam kažem, naša komisija je radila odgovorno. Neku šиру pomoć od organa iz zemlje nije nam ni bila potrebna, jer ako komanda vojne oblasti, jedna tak'a snažna vojna organizacija, komanda, ne može da reši, ondak šta može da reši drugo, znate. Tako da nije tu bilo problema. Nekoliko puta smo se obraćali SAO Krajini. Znate, nismo dobijali pomoć od njih. Tu je ministar zdravlja bio, zdravstva koji nije pružio pomoć onu adekvatnu koju je trebao da pruži, jer to je na kraju njegov živalj, i tako dalje, ne? Pa i ovaj... predsednik, koji je prebacio se posle iz Bosne... odnosno iz... Krajine ovde, bio je u Erdutu. Ni on nije pružao neku pomoć. On ponekad proparadira, ali ne zaustavi kola da nas vidi, da pita kako smo. Ali nije nam bilo ni potrebno, jer smo bili u stanju da možemo sami da rešimo. Ali bilo bi nam drago kad bi stao pa sa nama porazgovarao i rešio problem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi... Kažem, vratićemo se naknadno na ove... malo detaljnije na... na konkretnе zadatke koje je imala ova vaša komisija. A sad me interesuje oko popravke objekata, recimo, od javnog interesa, radi vraćanja života u Vukovar, radi vraćanja stanovništva. Gde ste nalazili neophodne materijale za ove popravke i ko vam je tu bio od pomoći?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Znate, biti predsednik komisije, treba imati i puno znanja, razumevanja i poznavati mogućnosti. Ja sam, na primer, za bolnicu vukovarsku digao iz Odžaka agregat 600 kilovata i dovukao ga bez ičijeg znanja. Samo sam stavio do znanja predsedniku opštine da, da sam ga ja uzeo vučnim vozom. Dalje ovaj, iz novosadske staklare nekoliko šlepера sam uzeo stakla za bolnicu vukovarsku. Dalje, 80 najvisprenijih ljudi iz: zidara, betoniraca, staklorezaca i tako dalje, iz svih ovih brigada koje su bile meni potčinjene, odabrao sam ljude i formirali smo radnu grupu na popravci bolnice. Zato je bolnica bila nakon mesec dana sposobna da i najteže operacije vrši u tom objektu. Prema tome, to je to. Znate... nije ni predsednik komisije, ni njegovi pomoćnici da stoje i posmatraju. On mora biti u žiži interesovanja i u stalnoj dinamici. Ja sam svaki objekat znao, od rake gde se vrši iskop posmrtnih ostataka, do svakog građevinskog objekata. Moram da vam kažem i ovo. Mi smo sve ulice u dužini 218 kilometara raščistili, da se moglo kretati, da nije bila nigde mina u okviru zahvata putnih pravaca, i sve što je uništeno od vozila, otpadaka, sve je bilo očišćeno. Najveća grupacija tog otpadnog materijala je bila kod autobuske stanice, gde smo prebacili posle za Odžak i tako dalje. Ali smo ogromnu pomoć tom narodu pružili, koji se vraćao nazad... Izvinite,

još samo i to; glavne ulice, to smo mi građanima raščišćavali, porušene zgrade. I oni su sami vrlo brzo dizali porušene zidove i ne znam, ono sve što je moglo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pre nego što odemo na pauzu, samo bih još jednu kratko temu dotakao, a to je pitanje vodovoda u Vukovaru. Kada ste vi došli, je l' vodovod funkcioniše... funkcionisao ili je bio u prekidu, i koliko vam je trebalo da to osposobite?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Vodovod u Vukovaru je bio potpuno uništen. Samo radi primera, mi smo radili arterske bunare za vukovarsku bolnicu. Ali smo u toku boravka izvršili kompletno čišćenje i sanaciju vodovoda. Uveli smo visokonaponsku struju sa *Elektroprivredom Vojvodine*. Tu je mnogo posla bilo. Da bi se majstорима obeležili prolazi i podizali vodovodi, ovaj stubovi, da bi se kablovi navlačili, sve do krajnog sučeljavanja, sve su to... visok napon je preko vodova uspostavljen, da je Vukovar počeo da živi. Struja došla, voda i sve je išlo kako je potrebno bilo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine Bašiću.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, možda je zgodan trenutak da odemo na našu prvu pauzu?

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Vasiću. Nastavićemo odmah posle 10.45 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude. Znam da je bilo problema sa prevodiocima, ali nadam se da ćemo sada se lakše čuti. Evo, uklonio sam i ovaj stalak pa... ako je sve u redu, ja, ja bih da, da nastavimo onda.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Bašiću, pre pauze smo razgovarali o vašim zadacima koje je vaša komisija imala u Vukovaru, Borovu i na delu Istočne Slavonije i vi ste nam rekli koje su jedinice bile uključene i vama zapravo na raspolaganju pri izvršenju ovog zadatka. No, u jednom trenutku ste rekli da, da, čini mi se, da je to i omaška, da, da... da se... pomenuli ste Prvu gardijsku brigadu. Ja prepostavljam da ste mislili na Prvu gardijsku diviziju, jer koliko je bar meni poznato, Prva gardijska brigada ne postoji?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Mislim da je bi... bila greška. Ja sam mislio u odnosu na ingerencije vojne oblasti prema... brigadi. Ništa drugo. A Prva gardijska divizija je prva gardijska divizija.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam... Recite mi molim vas, govorili ste o tome kako ste uspeli da u rekordnom roku osposobite bolnicu za rad. Ja bih vam sada pokazao jednu, jednu fotografiju koja je ovde inače uvedena kao dokaz, koja pokazuje upravo... bolnicu.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih molio da nam se pokaže dokazni predmet 170, to je foto 11, a njegov ERN broj je 0053-1266.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Bašiću, da li prepoznajete o čemu se ovde radi, šta je na ovoj fotografiji?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da. Ovo je ulazak, sporedni ulazak u bolnicu, dole prema podrumskim prostorijama. Tu sam imao prilike da boravim više puta i da vidim kompletну situaciju. A ovo levo je ojačanje, moram da kažem, po mom mišljenju, da je bolnica bila na neki način pripremljena i korištена u borbenim dejstvima, baš zbog toga što sam ulazio u sve prostorije i kompletno snimio celo stanje. A pored toga, unutrašnjost prostorije podrumske i prvi sprat je bio napravljen sa mušemama vodenim od stotine i stotine litara vode na kojima su spavalii gde je voda cirkuisala za potrebe borbenih dejstava. To je moje mišljenje, jer... jer sam najveći deo, a pošto je i moj kolega bio upravnik bolnice, Ivezic, ja sam... Prvo moram da kažem da vojna bolnica nijednog vojnika nije smestila ni hospitalizovala u bolnici, ali da smo za mesec dana već imali punu bolnicu ranjenika, ljudi koji su izgubili noge u nesreći i tako dalje i ona je u funkciji bila. Ali poznajem je sigurno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Najpre bi želeo da mi... da nešto raščistimo. Vi ste nam rekli da ste od 23. počeli zapravo da se bavite ovom asanacijom...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Jeste...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Prepostavljam da ste nakon toga i došli u bolnicu, u zgradu bolnice? Da li mi to možete potvrditi?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A druga stvar koju bih želeo da, da razjasnimo je – vi ste rekli vaše mišljenje za šta je bolnica korišćena. No, da li biste se složili sa mnom da vi niste videli nikakvo oružje u bolnici kada ste vi došli, jer je to bilo nekoliko dana nakon što je Vukovar uopšte zauzet?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da, mi smo nekol'ko leševa izvukli iz bolnice. Ali moram da kažem da je simptomatično bilo da su preko puta bolnice bile dve velike zajedničke rake, koje su bile preko puta bolnice...

TUŽILAC MOORE: Ulažem prigovor na pitanje u vezi bolnice. Moj uvaženi kolega zna da smo napomenuli da dobijamo neodgovarajuće sažetke. Takođe smo dobili dokument u vezi sa pripremom svedoka, koji je stigao u 03.50 časova i tu nigde nije navedeno da će da se govori o bolnici. Mislim da bi bilo fer da smo unapred o tome bili obavešteni.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja sam zaista imao nameru da ne govorimo o bolnici o... i... da mi svedok nije potvrdio ovo oko... oko toga kako su osposobili bolnicu za mesec dana, ja ne bih ni pitao. No, neću pitati na ove okolnosti, časni Sude.... na ove

okolnosti vezano za bolnicu, pogotovo što je svedok očigledno u bolnici bio nekoliko dana tek posle pada Vukovara, tako da je to potpuno irelevantno.

SUDIJA PARKER: Drago mi je da ste upotrebili baš te reči, jer to je činjenica. I stvari kojima se vi bavite sa ovim svedokom nisu važne za ovaj predmet. One su možda vrlo važne ovom svedoku zbog njegove uloge u događajima. Međutim, nama neće pomoći u ovom predmetu. Iskaz u vezi sa bolnicom, Pretresno veće neće uzeti u obzir prilikom razmatranja svoje odluke.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja bih zamolio da pređemo na ono što sam i rekao da će biti... da ćemo se na to vratiti. To je miniranje grada i rejoni koji su bili minirani. Da li nam možete reći, da li se sećate - koji su rejoni bili minirani kada ste vi vršili poslove asanacije? Ako možete da nam kažete o kakvim se eksplozivnim... sredstvima radilo, i da li nam nešto možete reći o sistemima tih miniranja?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kako je to izgledalo? Što kraće možete.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da, šire područje gradova Vukovara i Borova je minirano sa ubojnim sredstvima. Razminiranje i raščišćavanje vršeno je planski sa ciljem da se što pre osposobi. Kakav je način miniranja bio? Moram da vam kažem da, ako vam kažem da smo 16.000 protivtenkovskih mina izvukli iz Vukovara, aerodroma i Borova naselja, sedam tona eksploziva i drugih ubojnih sredstava, plinskih boca i tako dalje, da je bilo strašno... zaprečavanje na tom prostoru.

Posebno ja bih htio da kažem da su... zahvati regionalnih puteva Borovo – Dalj – Bogojevo bilo jako minirano. Vukovar – Sotin, pravac Šid isto minirano. Vukovar – Bogdanovci, isto. Vukovar – Negoslavci, gde je bila direkcija kojom su se kretale naše, ovaj... brigade. Dalje, Vukovar – Bršedin i Vukovar – Trpinje. Na lokaciji samog Vukovara, kako je bilo izraženo zaprečavanje u zahvatu mostova gradskih, reke Vuke, u zahvatu marine... taj deo je bio jako zahvaćen. Dalje, bio je izuzetno zahvaćen u pravcu... Lušca. Dalje, u sastavu Mitnice. To su bili rejoni najrasprostranjeniji sa zaprečavanjem.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Mene interesuje naročito deo samog centra grada.

ADVOKAT VASIĆ: Ja ću sad zamoliti da nam se pokaže dokazni predmet 256, foto broj 6... 200... Izvinjavam se, dakle dokazni predmet 256, foto 6. A ERN broj je 0053-1236. Hvala. Imamo to na ekranu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Bašiću, da li prepoznajete, ovaj... šta je to na ovoj fotografiji?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Prepoznajem. Imate... autobusku stanicu, tržni centar, pa ondak imate prelaz... put koji ide prema bolnici, sa leve strane. Imate put koji prolazi prema tržnom, prema ovom... trgovачkom centru i ovim... robnom kućom, isto prema bolnici, marinu. Taj deo je izuzetno bio miniran.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja bih vas zamolio ako možete i nadalje malo sporije da, da govorite kao što ste to govorili u prvom delu. To je bilo dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I zamolio bih sudskog službenika ako može da svedoku da ono što moj kolega Moore zove magičnom olovkom, da nam pokaže rejone u centru Vukovara koji su bili minirani pre nego što je ekipa za asanaciju razminirala te delove?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Most uzvodni reke Vuke, ovaj kompleks ceo, taj, u zahvatu mostova i jednog i drugog, marina, ovaj deo i moram da vam kažem i ova ulica koja je išla prema bolnici, i ona je bila dosta minirana. To je taj deo ovog dela koji prikazujete. A inače, Mitnica, Olajnica, sve su to bili rejoni koji su bili jako minirani. Olajnica je od bolnice nešto levo prema Lušcu kad se ide. Taj deo je isto bio jako miniran. Mi smo tu izgubili dva vojnika iz 305. brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Budite ljubazni samo da brojem 1 obeležite rejone u... znači, minirana područja u rejtonu mostova - na reci Vuki. Brojem 2 obeležite rejon marine koji je bio miniran...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: 3.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: 3 ste rekli marina, a broj 2 je?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ovaj deo gore gde je bio taj saobraćajni centar, autobuska stanica, ovaj deo gore.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A ova strelica koja vodi prema bolnici, obeležite sa brojem 4?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Može. ... (*svedok obeležava*) ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nema veze. Dovoljno je. Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja bih predložio da ovako obeleženu mapu uvrstimo u dokazne predmete?

SUDIJA PARKER: Uvrštava se u spis.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 760.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala vam najlepše.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Bašiću, recite nam...

ADVOKAT VASIĆ: Trenutno nam više, više ne treba asistencija, hvala najlepše, oko, oko fotografija. Imaćemo još neke fotografije, ali kasnije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći koliko je trebalo vremena vašoj ekipi da izvrši razminiranje Vukovara i rejona u okolini Vukovara, i kada je to otprilike završeno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Svaka jedinica dobila je... izvršena je rejonizacija Vukovara, Borova naselja, skroz do bugarskog groblja i dole do Vučedola, jer Vučedol sa vinogradima okolnim izuzetno je bio miniran. Znači, svaka jedinica je dobila svoj rejon radova. 305. brigada je dobila Borovo naselje. Pošto je bila to i najjača jedinica, mogla je da obavi taj posao i najstručnije, jer je imala sastav kadro... kadrovika, starih vojnika... i najveće brojno stanje. Ona je dobila to. 24. je dobila desno – Olajnicu... Lužac. A 813. je dobio ovaj deo na prostoru prema bugarskom groblju, Dubravi... Jakubovac, Ovčara - gore taj deo je dobio. Tako da je cela prostorija bila zahvaćena. Počeli su da rade odmah, po organizaciji. Završili su negde u decembru, 25., 28. Tako da je... već neke jedinice su napuštale teritoriju i vraćale se nazad.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li nam možete reći kada... za kada se... kada se može reći da se centrom Vukovara moglo kretati bezbedno - civilno stanovništvo - bez nekog straha od toga da će biti, da će stradati od eksplozivnih sredstava?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Vidite, mi smo "Slobodnu Slavoniju", radio stanicu koristili u dnevnoj upotrebi. Ja sam sigurno svaki treći, četvrti dan govorio građanima o ponašanju. Obaveštavali smo da je i krađa prema tim domovima može biti izuzetno složena za gubitak, teško ranjavanje i tako dalje. Tako da, ovaj... preduzimali smo sve mere da obezbedimo na drugim... na, na druge načine. Ujedno smo građane upućivali u način, ukoliko primete u okviru svog doma, bašte, zemljišta, da odma jave. Mi smo imali operativne sastave male, odelenje - vodove, koji su odmah intervenisali prema tim objektima, ili bilo kakva eksplozivna naprava. Mislim da je taj primer izuzetno ohrabrio ljudе i da su nam bili privrženi i javljali su. Čak i pojedine grobove smo na njihovo javljanje ekshumirali i koje smo našli žrtve i tako dalje. Sasvim sigurno, komandanti su garantovali da su rejoni završeni, i nismo na tim teritorijama imali smrtnе slučajeve. Bilo je podmetanja nekih mina, ali to smo rešavali ispitivanjem. Komšija komšiji podmetne minu i raznese mu nogu, i tako dalje. To je druga stvar.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovo što ste govorili o komandantima, da li se to odnosi na decembar, kad... kada su... kada ste rekli da su razminirana ova područja?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da, da. Decembar, da. Početkom... koncem novembra i... decembar.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pored ovih poslova na... uklanjanju mina i na obezbeđivanju sigurnog prolaska kroz ovu regiju, vaša komisija i jedinice koje su njoj bile podređene, su se... imale obavezu da uklone i životinjske leševe, kako se zaraza ne bi proširila u Vukovaru?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći, na kojoj lokaciji su sahranjivane leševi životinja koje ste pronašli po Vukovaru?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne samo na prostoru Vukovara, nego cele Slavonije, pa i dole prema Nijemcima, autoputu, mi smo nailazili na stravično stanje te uginule stoke. Zašto? Hrane je bilo po poljima kol'ko ste god hteli, vode nije bilo. A na prostoru Vukovara je bilo mnogo uginule stoke. Deo stoke je uginuo na Ovčari, Jakubovac i Ovčara, i to dobar deo stoke, tako da smo mi te uginule odma na licu mesta ovaj...

ukopavali. A deo na prostoru Vukovara. Mi smo imali ovaj, preventivni odred i on je imao i veliki broj vozila, utovarivača. Hvatali odma sa ovim... utovarivačima, tovarili i - pravac ukop. Jedinica je bila sposobna da kopa rake. ABH jedinica je sposobna bila da vrši dekontaminaciju, preliv kaporitom i sve ono što je bilo potrebno da bi mi što pre Vukovar očistili od uginulih... uginule stoke. Samo da kažem ovo. Da je oko 15.000 leševa stoke bilo na teritoriji Vukovara i Borova. To je bilo mnogo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja bih....

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Izvinjavam se, samo dopunu još ovo. Jedinice su imale zadatak sa preventivnim odredom, da svu stoku na Jakubovcu, Ovčari i još nekim... Sotinu i tako dalje, da kažem - hospitalizuju, prihvate, postave određenu upravu. I mi smo preko 27.000 - 28.000 grla uspeli da u kantinu postavimo. I... dva meseca, ta stoka se nije smela upotrebljavati, da bi se posle preko organa dala na dalje čuvanje, održavanje i tako dalje... Karanta... karantin je zaveden prema toj stoci.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio sada da nam se pokaže dokazni predmet 256, foto 20, ERN broj je 0053-1250. Ovo je... samo da dobijemo sliku.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li prepoznajete ovaj rejon, ili je po... potrebno da vam pojasnimo?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. Ovo je rejon "Ovčare".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, tačno.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ovo je rejon "Ovčare". Sa glavnog puta se odvaja desno prema "Ovčari" put koji dolazi do upravne zgrade, i tu smo mi desno od ove upravne zgrade, sa desne strane, kopali velike kanale, i tu smo po redovima stoku slagali, kaporitom prelivali, i na kraju zatrpavali. Imalo je nekoliko tih lokacija, i levo je bilo i desno od ove zgrade.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio sudskog službenika, ako može da nam ponovo asistira, da svedoku da olovku da obeleži ove... mesta gde... o kojima govori da je sahranjivana sto... stoka da bi se izbegla epidemija.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam taj prostor doživeo kada sam obilazio, bilo je nešto i ovde. (svedok obeležava) ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Molio bih vas da ove ...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: 1 i centar...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... obeležite sa 1 i 2.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: ... 2 ... (svedok obeležava) ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Tako je. Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Neće nam više asistencija biti potrebna. Časni Sude, ja bih zamolio da ovako obeležena fotografija da se uvede kao dokazni predmet?

SUDIJA PARKER: Uvrštava se u spis.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 761.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala lepo. Opet ću se zahvaliti poslužitelju, trenutno mi opet asistencija neće biti potrebna do, do sledeće fotografije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Sada bih se vratio na pitanje ekshumacije, pronalaženje leševa, njihove identifikacije. Sve ono što je zapravo bio jedan od takođe... jedan od najvažnijih zadataka vaše komisije i jedinicama pod njenom kontrolom. Recite mi, kako je funkcionala ova... ovaj deo vašeg tima koji je vršio dakle: pronalaženje, iskopavanje leševa, identifikacije, obeležavanje i ponovno pokapanje?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ja moram da vam kažem da je to najteži deo posla bilo... bio. Najteži deo posla bio iz određenih razloga - i prema porodicama mrtvih, i prema žrtvama. I mnogo je teško bilo. Ali smo i najtemeljitiji posao tu izveli. Mi smo razvili na "Ciglani" veliku stanicu za identifikaciju. Na toj stanci bili su sve vrste lekara: hirurzi, zubni lekari, patolozi, svi oni koji su bili neposredno potrebni da bi se izvršila identifikacija. Ja moram da vam kažem da smo bili jako brižni u pronalaženju i ovaj... konstatovanju gde je ko nađen, tako da smo mi radili nekoliko dokumenata. Prvi dokumenat je bio zapisnik o mestu nalaženja leša. To nijedan, nijedan starešina nije smeo reč da progovori dok pravnik nije došao, odnosno lice sudske i tako dalje, da snimi, da obradi sve to. I tada su uzeti osnovni podaci, ukoliko su nađeni kod žrtve, odnosno ubijenog, i tako dalje. Sa tog mesta se leš stavljao u vreću, sa određenim podacima. I on se transportovao do stanice za identifikaciju. Stanica za identifikaciju je pružila najbolje uslove za obavljanje posla. Imali smo šatore tople, imali smo dovoljne količine tople vode za kupanje leševa, sve skupa, a zatim su lekari vršili konkretnu analizu rana, ovaj... stradanja i sve što se desilo. Dalje, u sklopu zapisnika, mi smo morali da pišemo zapisnik o nađenim stvarima i drugim dragocenostima. To je bio zakon, znate. Da se tu raspustilo, to bi bilo loše. Sve je to pakovano i uz leš je išlo, odnosno, išlo je posle organima sudskim, koji su daljim načinom to, ovaj... uklanjali i nosili tamo gde je mesto bilo. Zatim se na mestu za ovaj... pregled leševa - radio zapisnik o obdukciji. Tu se radio i zapisnik o identifikaciji, zapisnik o sahrani, i za neidentifikovane leševe daktiloskopski nalaz, zubni status - sve ono što je bilo potrebno da bi kao dodatni način moglo da se konstatiše o kome se radi. Ovako obrađeni... ovaj, stradalnici, sahranjivani su u vrećama sa određenom oznakom na Bugarskom groblju, uz broj, krst i sve ono, sa puno pjeteta prema mrtvom, tako da je to bilo to.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Samo bih nešto sada da pojasnim. Mislim da nije čak ni ušlo u zapisnik. Rekli ste da pre nego što telo ode na obdukciju, da je ono predato istražnim organima koji ga prosleđuju obducentima? Mislim da tako nije ušlo u zapisnik...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da, da. Tako je.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... to je 39. strana...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da, da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... redovi od 1 do 3.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tu su kriminalistički tehničari dali svoju ocenu na licu mesta.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Drugo što me interesuje je kada leš stigne kod znači patologa na obdukciju, da li se povrede registruju i da li se ucrtavaju u nekakve šeme? Da li ste imali nekakve šeme za, za registrovanje povreda, koje bi pratile dalje takav leš?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: To je najosetljivije pitanje. I šema čoveka po šemiskici je pred patologom, ne patologom, nego i lekarom, koji je... nije samo patolog konstatovao, nego cela ekipa lekara - i oni ucrtavaju. A u zapisnik ulazi u detalje nastalo stanje: uzrok, smrt i tako dalje. Tako da se to moralo uraditi. Ako vam kažem da do zubnog statusa se uzimalo, ucrtavalо, ondak je moralо da ide tu. Na kraju, i uspeh, od 1.300 do negde decembra meseca je i značajan uspeh tih ljudi koji su radili na tim zadacima.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, pomenuli ste identifikovane, zaista veliki broj...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... identifikovanih osoba. Recite mi kakav je bio postupak sa identifikovanim osobama? Da li se tražila njihova porodica da se obavesti, ili se to nije radilo?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Mi smo imali jednu lepezu rada. Ako smo... ako je sa prostora, šireg prostora Istočne Slavonije, porodica se obaveštavala i preko "Glasa Slavonije" i bliže i dalje. I imali smo odelenje za informisanje na "Ciglani". I to je fantastično išlo da se leš primao odma kada je porodica došla... Za one za koje nismo imali elemente, ni nikakav podatak, mi smo ga sahranjivali sa NN uz određene podatke koje smo mogli da imamo kod nas na evidenciji. U svako doba se mogao leš iskopati i predati, ukoliko neko zakasni da ga primi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, to znači da ste vi već znali za svaki leš gde je pokopan, koji su mu podaci, koje... koje informacije prate taj leš i ako neko dođe od rodbine, naknadno i identificuje ga, vi možete naći taj leš i predati ga...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Odma...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: ...je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: ...odma. Samo bih htio da kažem i ovo, da smo mi negde koncem decembra održali sa predstavnicima vojnih atašea i drugim zainteresovanim evropskim predstavnicima tumačenje postupka identifikacije na "Ciglani". To je, ovaj, major Stanković Zoran, držao taj razgovor sa njima uz televizijske snimatelje i sve, tako da smo dali kompletno tumačenje o postupku sa mrtvим - nađenim na prostoru Vukovara i šire.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Pomenuli ste da su leševi sahranjivani na Bugarskom groblju?

ADVOKAT VASIĆ: Ja će zamoliti da nam se pokaže dokazni predmet 156. To je mapa Vukovara... Mislim da je to ona redukovana mapa koju imamo. E, hvala vam najlepše. Evo imamo na ekranu. Malo bi možda mogli da uvećamo ovaj deo gde se vidi sre... središte slike. Ali malo, možda za jednu četvrtinu. Odlično. Hvala puno. Previše nam je. Ako možemo da vratimo malo samo. Malo da vratimo samo. E, odlično. Hvala puno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Bašiću, vidite... prepostavljam da prepoznajete mapu Vukovara?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da, da. Sigurno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovde su i oznake. Ova...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sa leve strane vam je šuma Dubrava. Sa desne strane vam je groblje. Lepo se vidi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Zamolio bih sudskog poslužitelja onda da vam da olovku da nam obeležite gde se nalazi to groblje gde ste sahranjivali... leševe koje ste iskopali po Vukovaru.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: ... (*svedok obeležava*) ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I to ste obeležili brojem 1.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Jeste. A Mala Dubrava je interesantna, puno je mina bilo tu. Strahovito mnogo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Budite ljubazni pa nam obeležite onda na ovoj mapi i tu lokaciju Male Dubrave i stavite broj 2?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: ... (*svedok obeležava*) ... To su šumski putevi koji su stra...stravično minirani.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala puno.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja bih predložio ovu mapu da uđe u dokazne predmete?

SUDIJA PARKER: Uvrštava se u spis.

SVEDOK BAŠIĆ: Hoćete li da ponovite proceduru?

SUDIJA PARKER: Izvinite gospodine Vasiću, trebaće ponovo da se obeleži.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala časni Sude. Neće biti problema. To ćemo brzo učiniti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Molim vas gospodine Bašiću brojem 1 obeležite bugarsko groblje, gde je izvršeno sahranjivanje leševa ekshumiranih u Vukovaru?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: ... (*svedok obeležava*) ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I... brojem 2 molim vas obeležite šumu Mala Dubrava, za koju kažete da je bila u velikoj meni... meri minirana.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Evo. ... (*svedok obeležava*) ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala najlepše.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, predlažem da ovaj crtež uvrstimo u dokazne predmete?

sekretar: Časni Sude, obeležena karta Vukovara biće dokazni predmet broj 762.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala najlepše.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Bašiću, ja sam vas negde u prvoj polovini mog ispitivanja pitao za pukovnika Petkovića i za ono što ste ga vi izveštavali, a on nije htio da reaguje. Da li nam možete reći samo malo bliže o čemu se tu radilo, kada ste tražili od njega da reaguje a on nije htio?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa radilo se...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ako možete da nam kažete?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa reći ču vam, 'ajde. Radilo se o tome kada je došlo do sučeljavanja u sastavu četničkog vođe Kamenog, kada je pobijeno šest ljudi među njima u toku noći, negde pred Novu godinu ili na samu noć Nove godine. Ja sam hitno došao i bio sam tu. Nisam mogao da doprem do njih, jer je obezbeđenje bilo veliko. Ja sam tražio Petkoviću pod hitno da dođe da se to reši. Šta je bilo, ja sam vam rekao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, rekli ste nam da on nije došao.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Jeste. Izvinite, kada sam ja dolazio da kontrolišem to naselje "Karingtonovo", ja sam mogao da budem i mrtav, jer su na obaraču držali automat da samo pritisne da me nema.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Još bih vas jedno pitanje pitao. I to je možda i moje poslednje pitanje. Da li ste ikada od pukovnika Petkovića saznali za grobnicu na "Ovčari", da je na "Ovčari" streljano oko 200 ljudi? Da li ste to od pukovnika Petkovića iz Šida, ikada saznali?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sigurno, sigurno... Da vam kažem... na prostoru Vukovara meni su i najinteresantnije bile grobnice, jer to je i najveći naš ponos da: sahranimo, da izvučemo, pružimo pomoć tim ljudima. Koja strana i čiji je bio, nije važno. Nek' se to posle rešava. Ali i akt Saveznog sekretarijata kaže – "sa puno pijeteta svaki leš sahraniti". I to smo radili. Nijedan nismo oskrnjavili. Međutim, sasvim sigurno vam kažem da niko... ja sam mogao da sam znao i tu raku da iskopam, da sam znao, i da izvršimo veštačenje i sve ostalo. Nisam znao. Zapravo, ja sam imao par vojnika Teritorijalne odbrane koji su nešto nabacivali. Ali ja nisam imao podatak, jer:... "nešto pozadi kasarne dole..." i tako dalje, prema tome ja to nisam mogao da... Ali ja sam se kretao na prostoru Jakubovca, Ovčare i tako dalje, a da nisam nikakav podatak imao da bi mog'o da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, od pukovnika Petkovića nikakav?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Sigurno. Ja i Petković smo bili i veliki drugari, pa zato je možda bio prema meni malo ovako, kaže: "Ajde, ti ćeš sam to, da ja ne dolazim" i tako dalje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala najlepše, gospodine Bašiću na vašim odgovorima.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja nemam više pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA PARKER: Hvala vam, gospodine Vasiću.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT BOROVIĆ

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dobar dan. Ja sam Borivoje Borović, branilac Miroslava Radića.

ADVOKAT BOROVIĆ: Ja bih molio, časni Sude, da na ekran stavimo dokazni predmet 761.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li vidite ovo svedoče na ekranu? Malopre ste crtali?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Pod brojem 1 nacrtali ste prostor gde ste sahtranili uginulu stoku, je l' tako? Kao i pod brojem 2. Moje pitanje glasi: Jeste li vi bili prvi ljudi koji su na "Ovčari" nakon oslobađanja Vukovara vršili ove poslove asanacije?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li niko drugi nije smio van vašeg znanja, vaše komisije i vaše ekipe za asanaciju, da bilo šta ukopava, iskopava?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. E sad, da li biste bili ljubazni da nam kažete da li se sećate: da li je na ovom prostoru, koji gledamo ovde na ekranu pod brojem 1, gde ste sakopavali... zakopavali uginulu stoku, da li ste tu pronašli bilo kakvu grobnicu sa ljudskim leševima ili niste?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Kasnije, kada ste završili potpuno asanaciju u Vukovaru, da li ste u kasnijem periodu dobijali bilo kakve podatke da se preko puta hangara, na ovom delu koji ste ucrtali, nalazi bilo kak'a grobnica?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. I još jedno pitanje. Kada ste i fizički pravili prilikom ove asanacije grobnicu, tako da kažem, za ove životinjske leševe, da li ste tu pronalazili bar neke prazne grobnice ili ih uopšte nije bilo, u smislu bilo kakvog ukopavanja, bilo kakvih rupa ili grobnica?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Zemlja "zdravica".

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, ovo sam pitanje radi reference, zašto postavljam, a svedoku ne mogu ukazivati, jer mu neće ništa značiti - uradio da bi Pretresnom veću bilo jasno referenca za ovo moje pitanje na strani 5.008, red drugi. Vezano je za svedoka P-022. Hvala. Nemam više pitanja.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Boroviću.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Nemam pitanja za ovog svedoka, poštovani Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala. Da, gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE: Puno vam hvala.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC MOORE

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Bašiću, imam samo nekoliko pitanja za vas. Ali, mislim da bi bilo ispravno da se kaže da ste vi rekli kako imate vrlo uspešnu karijeru. Postigli ste odlične rezultate u svemu onome što ste radili. I mislim da je ispravno da se to kaže za vas, iako ste skroman čovek?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Hvala.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li mogu da vas pitam nešto drugo? Vi ste danas rekli da ste završili najviše vojne škole, da ste završili Školu nacionalne Odbrane, da ste imali sve dužnosti od komandira voda do načelnika inžinjerije. Da li možete da nam kažete kakvo je bilo vaše iskustvo?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da vam kažem, ja sam čovek praktičar. Ceo život sam se bavio građevinom i ovom funkcijom koju sam ja vršio. Od ljudi sam primao znanja, od običnog čoveka do najobrazovanijeg, i neka praksa je u meni stalno radila. I puno mi je pomoglo da sve te probleme u životu savladam. Nadgradnju koju sam dobio kroz: Vojnu akademiju, Rodovske škole, ovaj... ratnu školu ili to najviše školovanje, isto mi je pomoglo da nadgradnju iskoristim za dobrobit moje države, moje, moje zemlje, koja je tada bila. Hoću da vam kažem, mi smo tada bili svi Jugosloveni. Prema tome, i moj pogled na teritorij gde sam bio je bio takav.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ono što pokušavam da objasnim jeste da ste vi bili na funkciji koja je bila ekvivalenta funkciji generala. Šta je to značilo? Da ste vi imali pod sobom određenu strukturu, pod svojom komandom?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da vam kažem, ja sam bio u svom radu na određeni način, način cenjen, i ako se nije moglo dati činom, ja nikad nisam molio, terao sam svoj posao i svoj autoritet kako sam znao. Možda mi je to bila i greška nekada, što nisam svima kazao tako je i tako dalje. Međutim, ja sam imao priznanje, finansijsko priznanje, koje na neki način... zadovoljava.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali moje pitanje je bilo jednostavno. Da li ste pod sobom imali strukturu, strukturu koja je bila pod vašom komandom u neko određeno vreme? Recimo, bili ste komandant brigade između 1976.godine i 1979. godine. Recite nam, šta vi podrazumevate pod komandnom strukturom? Na koji način je to funkcionisalo?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Moram da vam kažem da je komandant ličnost gde su sve odgovornosti njemu date. Ali komandant ne može da rukovodi i da bude Bonapartea. On ima aparat svoj rukovodeći: načelnika štaba, organe za politički rad, načelnike službi koji sinhronizovano sa njim kroje određene planove. Ja sam uvek poštovao vrednovanje tih ljudi, kao i za vreme rata, ovog... nazovi rata, gde sam uvek poštovao znanje, zvanje i sve ono što može da pomogne. Prema tome, sinhronizovao sam i to mi je vrlo pomoglo u životu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li bi bilo ispravno da se kaže za komandanta u ondašnjoj JNA da je jedna od njegovih značajnih dužnosti bila da vrši koordinaciju sa nižim oficirima, tako da su oni tačno znali kakvo je stanje stvari u njihovoj zoni odgovornosti?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sigurno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, to bi bila dvosmerna ulica, dvosmerni proces. Vaši podređeni obaveštavaju vas o onome šta se događa a onda vi, koristeći vaše iskustvo kao komandanta, posmatrali biste situaciju i obaveštavali vaše podređene o onome šta se događa. Da li sam ja to ispravno opisao?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Molim vas da mi pomognete da nešto shvatim jer nisam baš najbolje razumeo. Ono što vi kažete jeste sledeće - da je u vojsci prilično jasno ko izdaje naređenja, ko rukovodi. I da mora da se zna koje snage stoje na raspolaganju. Prvo hoću da vas pitam o tom prvom delu jer mi nije jasno: Šta mislite kada kažete da je u vojsci bilo prilično jasno ko izdaje direktive?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ja moram da vam kažem jednu stvar koju vi možda ne možete da shvatite, a to je da je u ličnosti komandanta izražena celokupna sposobnost njegova na vršenju funkcije. Ja sam imao mnogo starešina, svega dva vrsna komandanta koji su mogli da budu. Znači, u ličnosti komandanta puno karakteristika mora biti saobraznih. Ipak, komandant je taj... da l' će povesti ljudе u rat ili neće, da l' će dezertirati

ili neće. Ljubav prema komandantu je velika stvar. A on to mora dokazati: u radu, ponašanju i prilazu ljudima.

SUDIJA PARKER: Upravo su nas zamolili gospodine Moore da podsetimo svedoka da govori malo sporije, jer je dosta teško da prate taj tempo vašeg razgovora.

SVEDOK BAŠIĆ: Hvala vam najlepše.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali ova fraza koju ste vi koristili "da je u vojsci savršeno jasno". Pretpostavljam da ste pod tim hteli da kažete da je apsolutno savršeno jasno vojnicima ko je glavni, je li tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da vam kažem, u vojsci nema jednog glavnog. Kod nas je sistem komandovanja po stepenima. Prenošenje komandantovog naređenja ide na niže do najnižeg. Prema tome, najniži je onaj koji neposredno drži vojnika na vezi. Kakav je njegov odnos u: ljubavi, ponašanju, razumevanju, takav će biti i odnos prema komandantu. Ali komandant je odgovoran za taj ceo sistem vaspitanja. Ja sam mnogo bio na tim dužnostima. Nikada nisam imao sučeljavanja.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada spominjete taj celokupni sistem, ja nisam sa Balkana, dolazim iz Velike Britanije, mi u našoj vojsci nemamo ništa što bi bilo slično organu bezbednosti. Dakle, kada vi kažete "celokupni sistem", da li pod tim podrazumevate i organ bezbednosti?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sasvim tako.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A kada je reč o tome da se brinete o tome da se izvršavaju naređenja, koje metode za to bi imao komandant vašeg nivoa, znači da osigura da će naređenje da bude izvršeno? Jedno je izdati naređenje, ali druga stvar je da li će ono biti izvršeno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Razlika u vaspitanju u engleskoj armiji i našoj armiji je bitno velika. Prateći i filmove, prateći i odnose, studirajući izlaganja i prateći i predavanja određenih oficira iz tih armija, bitno sam video da je kod nas nešto drugo. Jedan moral je sasvim drugi... drugo građen. I ja kad sam bio komandant, ja sam kazao sva... svakom vojniku: "Kada vidite svetlo u mojoj kancelariji, znači da sam tu, dovedite i roditelja i koji god dođe da vas poseti". Roditelj je sa vojnikom ručao u kasarni i ja sam svakog primao. Prema tome, metodi su različiti. Nema recepta da... Na kraju, zna se u ličnosti komandanta red, disciplina, odgovornost. Ali jedna druga strana ljudska, preovladava ljubav između starešine i vojnika.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da sada ostavimo po strani ovu ljubav prema komandantu i da se usredsredimo na disciplinu. Da li je to moguće? Kada je reč o disciplini, da li bi bilo ispravno da se kaže da je to bio i ostao ključni element u okviru JNA? Sada govorim o 80-tim godinama i početku 90-tih. Da li biste se složili sa tim?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Hoćete li mi samo ponoviti ovo zadnje. Da li je to bio ključni...?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ono što vas pitam... Možda sam to prilično komplikovano formulisao. Da li biste se složili da je disciplina ključna za funkcionisanje bilo koje vojske?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sasvim tako. Ali kako je ostvariti, to je druga stvar.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da pogledamo tu drugu stvar na trenutak. Vi ste govorili o dokumentima, izveštajima. I na primer, ukoliko se izda neko naređenje, mislim da može da se kaže da je to moglo da bude urađeno samo na dva načina, govorimo za vreme 1990. godine 1991. godine Moglo je da bude urađeno pismeno ili usmeno. Da li je to tačno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Relevantna naređenja se izdaju pismeno. A minijaturna naređenje neposredno potčinjenim se izdaju usmeno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da, ali ako se radi o resubordinaciji jedinice, to može da se uradi samo usmeno, zar ne?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali ukoliko se prvo naređenje izda usmeno, onda bi se očekivalo da drugo naređenje bude pismeno i da se tu tačno definiše kako stoje stvari. Vi morate da znate ko je pod vašom komandom.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: To bi bila loša praksa, da se prvo izdaje usmeno pa ondak da se piše pismeno naređenje. Težina je u suštini naređenja, znate, i prilaz naređenju. Neko naređenje - kada imate odgovornog starešinu, ne morate ni da izdajete pismeno. Ali u načelu, da bi se ipak odgovornost danas, sutra, ukoliko se ne sprovede posebno drastično naređenje, ondak mora biti i pismenog... traga.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A zašto je bilo važno da se naknadno izda pismeno naređenje? Da li možete to da objasnite?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Vidite, ovde se radi o jednom izuzetno značajnom zadatku, ako mislite na naređenje koje je pisano Prvoj gardijskoj brigadi i drugim jedinicama, pa posle došlo naređenje kada samo dobili od Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu, pozadinski organ, ondak je moralo da se piše drugo naređenje. Jer je to viši organ. Drugo, treba poštovati savezne organe. Oni su i drugu metodologiju dali u rešavanju tog pitanja.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pa to je sjajno, ali bojim se da mi uopšte nije jasno o čemu to vi govorite. Moje pitanje je zapravo vrlo jednostavno: Vi ste nam rekli da ukoliko želite da nekoga učinite odgovornim za nešto, onda - da, to morate da potkrepite pismenim naređenjem. Mene sada interesuje taj princip. Zašto se koristi pismeno naređenje kao naknadno naređenje? Zašto je to neophodno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da vam kažem, kod nas u praksi komandovanja, pismeno naređenje je obavezno na nivou do komandira čete. A od komandira čete naniže: saopštenje, naređenje usmeno i tako dalje. Prema tome - sisitem komandovanja je takav. A drugo, i naredbodavac mora sebe da pokrije naređenjem. Jer naređenje reguliše i ostala pitanja koja su relevantna za izvršioca. Zavisi sve od težine naređenja. To je, da vam kažem, jedna metodologija u kojoj svako ima pravo da primenjuje onoliko koliko je

sposoban. Neko bi se ogradio samo da napiše, a ne vodeći računa kako se zadatak realizuje. To je to.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali kada govorimo o metodologiji naređenja, da li bi bilo korektno da se kaže da što je zadatak komplikovaniji, to je važnije da postoji naređenje koje je na dovoljno detaljan način opisuje taj zadatak? Vidim da ste klimnuli glavom...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: U pravu ste.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li govorite engleski? U redu. Samo intuitivno razumete?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da se onda osvrnemo na naređenja. Zašto je važno, kada je reč o složenim zadacima, izdavati naređenja?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Malo čudno postavljate pitanje. Svako naređenje, ako je još složeno, treba da uputi čoveka u razmišljanje, u metodologiju, materijalno obezbeđenje i niz pitanja koja njemu pomažu da on izvrši naređenje. Nije naređenje samo radi naređenja. To bi najmanje bilo ako je naređenje samo da se napiše. To je moja neposredna pomoć tim ljudima, izvršiocima. Naravno, ako znam da pišem naređenja. Ako ne znam, to je propala stvar.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hajde da se sada malo vratimo unazad, ne mnogo, u vreme kada ste vi bili komandant brigade ili nešto ekvivalentno generalu. Dakle, vi ste sada u toj ulozi i vi izdajete pismeno naređenje. Kako vi kao komandant na tom nivou brinete o tome da se to naređenje izvrši? Možete li to da objasnite nekom poput mene?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Svaki komandant koji piše naređenje da bi sebe opravdao, a ne vodeći računa o njegovoj realizaciji i prateći kako se to naređenje izvršava i pružaći ne... pružati neposrednu pomoć potčinjenom, to je slab starešina.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kako to mislite? Molim vas objasnite?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Mislim da naređenje radi naređenja ne treba da postoji, ako nema u naređenju protkanih elemenata: uputstva u realizaciji, materijalnoj pokrivenosti i obim zadataka koji treba da izvrši potčinjeni starešina... Nije za sva vremena dato jedno naređenje da mora biti ovako. I najveća nesreća je što ljudi misle da postoji recept za pisanje naređenja. A recepta nema. Sposobnost je u sposobnosti starešine koji piše, a izvinite, svaki potčinjeni zna svog komandanta u biti.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja se bojim da vi razgovarate samo sa jednim običnim pravnikom koji to baš ne razume. Sada da se vratimo na naređenja, molim vas. Kada vi kao komandant izdajete naređenje, da li je važno da se vi upoznate sa uslovima, kontekstom naređenja, u vezi sa onim što treba da se postigne? Dakle, ukoliko je nešto komplikovanije, onda to treba uzeti u obzir?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Izgleda da se nas dvoje ne razumemo. Ne može biti jedan komandant koji piše radi pisanja. Može... mora biti toliko obrazovan komandant koji će kroz naređenje pružiti i podršku starešini, i sve ono što daje re... rezultate da ga

uspešno reši. Znači, ako to nije to, ja tražim samo da skinem... a ja ću brzo propasti kao komandant, jer imam svoje starešine koje me kontrolišu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali šta je sa potčinjenim oficirom kome dajete zadatak? Ako taj zadatak koji mu vi dajete nije ostvariv ili nije razuman, šta taj potčinjeni oficir treba da uradi? On je dobio naređenje, ali možda iz njegove perspektive on nema kapacitet da to naređenje i sproveđe. Kakva je odgovornost nižeg oficira u takvoj situaciji? Šta bi on u takvoj situaciji trebalo da učini? Možete li... možete li mi pomoći u tome?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Razvili smo jednu polemiku ko... koja... koja u našim okvirima rukovođenja i komandovanja, mi smo imali poseban predmet "rukovođenje i komandovanje", da uspešno znamo kako se rukovodi i komanduje. Ako ja ne znam da napišem naređenje - ja sam loš komandant. Moje starešina pretpostavljene će vrlo brzo osetiti neuspeh u mom rukovođenju. A ja kao komandant želim da moj potčinjeni što jednostavnije shvati to naređenje, da ga ja oblikujem tako da on što sa manjom mukom... Ali vas isto i ovaj... obaveštavam i o tome - da svaki potčinjeni ima pravo da postavi pitanje kada primi naređenje.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A šta je sa vašom situacijom generala ili brigadnog generala? Vi dobijete naređenje vama nadređenog iz koga sledi da je reč o nekoj hitnoj situaciji i da nešto treba sprovesti na nižem nivou i da to treba da učine vama potčinjene jedinice. Na koji način ćete vi da prenesete vama potčinjenim oficirima hitnost, važnost i sadržaj tog naređenja? Možete li to da mi objasnite?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ja moram da vam kažem da sam imao takvu situaciju. Gradim put na kojem treba da prođe predsednik Tito. Rok mi se smanjuje za pet meseci. Ja naredujem vojnicima "Pijte hranu", ne može da se ruča hrana, nego da se pije - da bi skratili rokove i da bi taj zadatak izvršili. Šta me vezalo? Ljubav možda prema tom čoveku, želja i to. Ali sam nalazio metode, resurse sam uvek nalazio da bi mogao... Ali nije to dobar način. Nije dobar način. Ali mora biti oficir vispreman da zna šta nareduje, kakvo naređenje prima i kakvo naređenje daje svom potčinjenom. Meni je to jako dragoo, o, o, o... ovo sa vama... razgovor o ovim pitanjima.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da ste vi verovatno jedina osoba pored mene kojoj je to dragoo. Ali da se sada vratimo na moje pitanje. Na koji način ćete vi svom potčinjenom oficiru preneti u kojoj je meri taj zadatak hitan? Vi dobijate naređenje na kom piše da je vrlo hitno. I sada vi to naređenje morate da prenesete vama potčinjenim oficirima i šta ćete vi da uradite kao brigadni general u smislu rukovođenja i komandovanja u okvirima JNA, a vi imate iskustva? Na koji način ćete vi da prenesete koliko je to hitno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ja moram da vam kažem jedno. Mi imamo normirane sve radnje i postupke – normative. U duhu tih normativa mi gradimo, mi ukopavamo vojnika, ukopavamo tenk i tako dalje, i tako dalje - sve u duhu normativa. Poboljšanje ekvivalenta rada može da se vrši mehanizacijom, a jedan način motivisanja ljudi jeste prilaz čoveku. I to, taj prilaz, neke stvari dopunske mu date, koje nije normalno - i motivišete ga na to. Sad ne moramo misliti da je to uvek sve tako, ali ima i tak'ih slučajeva što sam ja vama naveo koji se meni desio.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pokušaću da budem direktniji. Na primer, da ste vi komandant brigade i dobijate naređenje od vama nadređenog generala u kom vas on obaveštava o tome da postoji mogućnost da dođe do izvršenja zločina na nižem nivou, da li biste vi odmah o tome obavestili svoje potčinjene oficire? Jer kada to ne biste odmah učinili, to bi značilo da niste izvršili naređenje vama nadređenog oficira. Da li je to tačno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Metodologija je sasvim drugačija. Možete ići putem saznanja sa najbližim svojim starešinama ili najintimnijim starešinama ili drugi metod izabrati. Ja... Molim vas, ja sam imao komandanta mog armije. Ja sam njemu kazao: "Gospodine generale, put se ne radi praznom slamom. Pare, i ja mogu da ga gradim". Vrlo otovreno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali ono što želim da vam sugerisem je sledeće: U okviru strukture JNA ako ste dobili naređenje vašeg generala u kom je jano stajalo zbog čega je on zabrinut, vaš je zadatak bio da to prosledite vama potčinjenim oficirima. Da li se sa tim slažete ili ne?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne. U celini neravnometno prema svima. Zna se koji podatak i koja metoda prema kom licu ide. U koga ste najsigurniji, idete prema njemu, pa ondak postepeno, a ima i druge načine da dođete do saznanja da bi nešto izvršili, neizvršili i tako dalje.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude?

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću?

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude. Ne... nemam primedbu na pitanje gospodina Moorea, međutim nije ušao kompletan odgovor svedoka. Svedok je rekao: "Ne, ne prema svima, ne prema svim podređenima". Taj deo nije ušao, čini mi se, u zapisnik. A onda je nastavio: "Zavisi od metoda, kako prema kome" i tako dalje.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Meni su jako draga pitanja vaša.

SUDIJA PARKER: Hvala.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi ste jedan od malog broja ljudi koji se raduju mojim pitanjima. Ali... ali nastavimo. Šta se događa ako vi dobijete jedno naređenje od vama nadređenog oficira? Da li postoji situacija u kojoj vi ne morate da izvršite to naređenje?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne postoji. Morate da sprovedete određene operacije prema njemu, da bi dobili saznanja šta je u pitanju. Da li je revolt, da li je neposlušnost i tako dalje, pa ondak preduzimati mere.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali ako vam je naređeno... preformulisaću pitanje. Ako vi dobijete naređenje od vama nadređenog starešine da nešto uradite. Dakle, vama je naređeno da to uradite, a jasno je da bi izvršenje tog naredenja uključivalo i počinjenje

nekog krivičnog dela, šta biste vi učinli? Jer ako to izvršite, to bi značilo da vi izvršavate krivično delo, zar nije tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Nije. I naši komandanti imaju razumevanja pri pisanju naređenja. Mi imamo naše komandante a ja sam ih mnogo imao i proveo... i ceo životni vek sam sa njima bio, nisam do toga doživeo nikada. Bilo je sučeljavanja, bilo je razmatranja ali ne da ja, izvršavajući naređenje, stvaram krivično delo da moram da odgovaram za njega. Ja mogu izvršavati naređenja svog prepostavljenog, nepažnjom da napravim tak'e propuste da može doći do toga.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sada ču nešto da pročitam. Vi to možda poznajete. Reč je o našem dokaznom predmetu broj 584. Neću da ga stavljam na ekran. Ali reč je o Zakonu o službi u oružanim snagama iz februara 1985. godine, glava druga - стоји naslov: "Izvršavanje naređenja". Broj člana je 53. Ja ču to da pročitam polako, da bi dobili adekvatan prevod: "Pripadnici oružanih snaga biće obavezni da izvršavaju naređenja svojih nadređenih oficira dok su nadređeni oficiri na svojim položajima." Da li možemo da kažemo da se slažemo sa ovim delom ili da li se vi slažete sa tim?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da,slažem se.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali još uvek nije gotovo. Ovde dalje piše: "Osim ako nije jasno da bi izvršenje takvog naređenja predstavljalо krivično delo". Da li se sa time slažete? Da li se slažete da je to tačno? Da ili ne, molim vas?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tačno je...Tačno je. Da ste mi pročitali ceo smisao, ja bih vam odmah kazao da ili ne. A vi meni čitate prvo prvu polovinu, pa mi onda kažete drugu polovinu. Ne može jedan, jedan zakon da se tumači pola na ovaj nači, a pola na onaj način.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pa ja to ni ne pokušavam da uradim. Ja ne želim vas da odvedem na pogrešan put. Čitam to deo po deo, zato da biste vi to bolje razumeli. Meni je potrebna vaša pomoć. Dakle, vi se slažete sa mnom da bi izvršenje jednog takvog naređenja predstavljalо izvršenje krivičnog dela?

Po vašem mišljenju, šta bi potčinjeni oficir ako ima takva saznanja trebalo da učini, ako dobije jedno takvo naređenje?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Imate više metoda. Javlja se starešini na raport i traži objašnjenje uz određeno predočavanje šta ga čeka. Dalje, ima pravo na žalbu. Ali u celom tom smislu mora biti odnos i jedan prema drugome: i mlađi prema starijem i stariji prema mlađem, bez revanšizma ikakvog.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja ne govorim o duhu osvete, nego govorim o tome šta je čija dužnost. Ja ču da pročitam četvrti stav člana 53 i mislim da je tu baš o tome reč: "Ako on", misli se na nižeg oficira "dobije naređenje čije bi prihvatanje predstavljalо krivično delo, pripadnik oružanih snaga odmah će o tome da obavesti višeg nadređenog oficira, odnosno oficira nadređenog onoj osobi koja je izdala takvo naređenje". Da li se sa tim slažete?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sigurno. Sigurno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle to znači da ste vi obavezni da izvršite naređenje osim ako to naređenje ne podrazumeva veliku mogućnost izvršenja krivičnog dela. Da li se sa tim slažete? Da ili ne?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I ako niži oficir mislim da je to tako, on se u principu, obraća nadređenom oficiru i to oficiru koji je nadređen oficiru koji je izdao naređenje. I to je tačno, je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja sam vas pitao šta znači kada jedan oficir ne posluša naređenje? Dakle, ako se pojavi situacija i to u okviru rukovođenja i komandovanja, kako je postojalo u JNA 1990. i 1991. godine, ako jedan oficir dobije naređenje od svog nadređenog komandanta u kom stoji da se nešto ne sme da učini, da li bi moglo da se kaže da osim u slučaju da taj oficir koji je dobio to naređenje, on ne sme ništa da učini, osim onoga što mu je naređeno od strane tog prepostavljenog starešine? Znam da je pitanje komplikovano, ali mislim da ste ga razumeli. To je tačno, zar ne?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, ako prepostavljeni oficir kaže da nema nikakve razmene zarobljenika bez dozvole prepostavljenog oficira, to onda ne sme da se učini bez dozvole prepostavljenog oficira? To je tačno, je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC MOORE: I ja ću se sada poslužiti tehnikom mog uvaženog kolege gospodina Borovića i zamolio bih da se na ekran stavi dokazni predmet broj 442. Sada bih prešao na neke druge teme, posle ove teme o rukovođenju i komandovanju. Časni Sude, samo jedan trenutak, molim vas.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, dok se moj kolega Moore razmišlja, bojam se da će nam isteći traka.

SUDIJA PARKER: Ne još.. Mislim da neće, gospodine Vasiću. Mislim da ćemo imati pauzu za otprilike sedam minuta.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Nadam se da ću uspeti da obradim jednu temu u narednih sedam minuta. Videli smo neke od dokumenata koji se odnose na vašu komisiju. Sada bih htio time da se pozabavim. Očigledno je da je bila velika čast dobiti takav položaj kakav ste vi dobili - vođenje takve komisije. Ja bih sada htio da vidite jedan dokument koji je danas već predočavan, a to je dokazni predmet broj 758 i tu stoji da se osniva ta komisija i da ste vi na čelu te komisije. Navode se drugi ljudi, pukovnici, dakle sve odgovorni ljudi. Zašto u toj komisiji nije bilo civila?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Komi... Je l' mogu? Komisije - sastav su od tri do pet ljudi. Drugo, ako komandant vojne oblasti misli da će njegovi ljudi najspasobniji da

izvrše taj zadatak, najverziraniji i tako dalje, on ima pravo da odredi komisiju koju on misli. Ja nemam uticaja na njegovo rezonovanje, znate. Ali verovatno da je i SSNO, kao... ovaj... nadređena komanda, uticala na stavljanje ljudi za članove komisije.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali može da se kaže da vi nikada niste ni sugerisali, jer ovde imamo samo četvoricu ljudi navedenih, dakle jedno mesto je bilo otvoreno, vi nikada niste preporučili da se u komisiju uključi i neki civil, je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tako je. Ali komisija je u načelu neparan broj koja donosi odluku.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, bilo vas je samo četvorica. Da ste imali još jednog, to bi onda bio neparan broj. Ali vi niste zatražili da se u komisiju uključi i jedan civil. Ali ja bih sada htio da razgovaramo o još jednom aspektu komisije. Pri tome ću da se poslužim nekim dokumentima. Ali prvo: šta biste vi rekli, šta je u principu bio glavni zadatak vaše komisije?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa ja mislim da je u dokumentu Saveznog sekretarijata pišu zadaci koji su osnovni. Ne zna se koji je teži zadatak jedan od drugog. I zato se nije ni radilo samo po jednom elementu, nego se paralelno radilo po svim pitanjima. Znači, sve delatnosti: na identifikaciji, razminiranju, paralelno su išli na celoj prostoriji.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li bi bilo fer da se kaže, jer često zadaci nemaju veze sa realnošću, ali vi ste bili tamo i upoznali ste realnost? Da li bi moglo da se kaže da je prava funkcija ove komisije bila da digne Vukovar ponovo na noge, kako bi grad profunkcionisao?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Govorili ste o snabdevanju vodom i mislim da ste rekli da je bilo nužno da se donesu cisterne kako bi ljudi dobili vodu za piće. Da li je to tačno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je vodovod bio oštećen u tolikoj meri da je to bilo nužno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Moram da vam kažem da je cevovod kroz grad na, na mnogim mestima potpuno uništen, i da je trebalo sve vaditi i nove cevi postavljati, do vodovoda koji je isto bio za vreme rata oštećen bitno. Dalekovod isto, stubovi su popadali. Sve se moralo novo dići da bi se doveo... Elektroprivreda Vojvodine je radila na tom zadatku.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako mogu da vam izrazim komplimente sa moje strane jer vi ste očigledno visoki oficir sa integritetom. Da li biste vi gledali na targetiranje vodovoda kao ratne mete, vodovoda koji zaista snabdeva civile vodom, da li biste gledali na sprečavanje civila da dođu do vode kao na kršenje svih pravila rata?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sigurno.

TUŽILAC MOORE: Da li mogu da sugerisem da je ovo prikladan trenutak za pauzu.

SUDIJA PARKER: Nastavicićemo sa radom u 12.45 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću?

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude. Samo jedno tehničko pitanje i to vrlo kratko. Mi ovde imamo još jednog svedoka koji čeka. ali mislim da, da, da nam je tajming takav i moj uvaženi kolega je rekao da ima još otprilike pola sata da pita, da tražim vaše dopuštenje ako možemo da otpustimo tog svedoka i da ostavimo njegovo saslušanje za ponedeljak.

SUDIJA PARKER: Kakva je vaša procena, gospodine Moore?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pa već me je pitao moj kolega koliko će mi vremena još trebati. Imam možda još tri teme i teško mi je da predvidim koliko će trajati odgovori koji - sa punim poštovanjem - ponekad ispušte smisao pitanja. A možda i pitanja nisu uvek smislena. Ali mislim da ću završiti negde oko 13.30 časova.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, mislim da sa novim svedokom nećemo početi danas. Jedan od razloga je i to što ste u vašem glavnom ispitivanju jutros sa ovim svedokom obrađivali puno pitanja koja nisu ključna za ovaj predmet. Prema tome, molim vas da to imate na umu. U redu, to je stav. Taj svedok može da počne u ponedeljak u 9.00 časova. Izvolite gospodine Moore. O ne, izvinjavam se, u ponedeljak u 14.15 časova. Evo, sada su me podsetili. Dobio sam neke zabrinute poglede od svih u sudnici.

TUŽILAC MOORE: Izuzetno zabrinute poglede.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Bašiću, sada ću da pređem na jednu novu temu. Šta je zapravo funkcionalo u infrastrukturi Vukovara kada ste vi preuzeli grad 22. ili 23. novembra? Mislim na objekte, struju? Recite nam o tome?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Nije funkcionalo ništa, sem logistička podrška od strane Teritorijalne odbrane... pomoćnika komandanta Teritorijalne odbrane, gospodina Antića. Tu je logistička podrška bila i neke stvari ne... neposredno vezane za organizaciju života i rada. Vrlo malo. Čak nismo mogli da dobijemo ni podršku u prikupljanju određenih mrtvih i sahranjivanja.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam puno.

TUŽILAC MOORE: Sada bih htio da se osvrnemo na današnji dokazni predmet, mislim da je broj 760. To bi trebalo da bude fotografija mosta ili mostova. Evo sada to imamo.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li vi to imate na svom ekranu gospodine Bašiću?
SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Imam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Nećemo se predugo zadržati na ovoj temi. Vidimo mostove 1, 2, 3 i 4. Vi ste rekli da je broj 4 - put koji vodi do bolnice i da je bio miniran, je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Ali ako biste se držali samog puta, da li bi to bilo bezbedno, ako ne silazite sa puta?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sam, sam put nije opasan bio. Sam put, neposredno između odbojnika levog i desnog. Ali oko robne kuće bilo je jako mnogo, i marine. Tu je bilo jako puno minskih polja, mina pojedinačnih i to je zabrinjavalo posebno. A isto tako, između ove robne kuće i bolnice - onaj parkovni deo, gore prema bolnici, bio je kra... krajnje opasan.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Puno vam hvala. A sada vas molim da se osvrnemo na temu životinjskih leševa. Rekli ste koliko ih je otprilike bilo i kako je bilo potrebno da se oni ukopaju. Vi ste ih ukopali negde u predelu "Ovčare", je l' se sećate toga?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa da. I bio sam tamo na licu mesta ukopavanja. Interesovalo me i morao sam da steknem utisak o načinu rada. Taj posao je izvršavala Specijalna jedinica Združenog odreda iz Beograda. A... nije... najmanji je problem bilo ukopavanje. Najveći problem je bio raščišćavanje grada i samih... ovaj... "Ovčara" - gde su... gde je bilo stoke, znate, u nekontrolisanom kretanju. To je najveći problem bio. A pitali ste koliko je bilo? Negde oko 15.000 koje svinja, tovljenika i krava. Mogu da vam kažem i pojedinačno. "Ovčara" je imala 4.500 uginulih svinja.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam puno. To nam je od velike koristi. Možda će se moj uvaženi kolega na to da se vrati u dodatnom ispitivanju, ali ja ne bih više o tome. Mene zanima sada ono što se tiče ovog suđenja možda malo više nego neka druga pitanja, a to je sledeće: Kada je reč o ljudskim leševima, vi ste morali da ih pronađete i da ih sahranite? Dakle, sada ćemo da se usredsredimo na to. Jedna od vaših obaveza je bila da se prikupe ta tela. Je li tako? Da li mogu da vas pitam koji dokument sada gledate? Šta je to?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: To je zapisnik o izvršenom zadatku na identifikaciji, saniranju Vukovara. Potpisani. I jedan primerak je otisao Saveznom sekretarijatu sa potpisom komisije.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam lepo. Da li mi imamo kopiju tog dokumenta, da li znate? Ja baš nisam najbolje obavešten kada je reč o dokumentima. Gospodin Vasić kaže da nemamo. Da li biste imali nešto protiv da ja sada pogledam taj dokument? Ja, nažalost, ne govorim vaš jezik ali da li bi vam smetalo da ja pogledam na trenutak taj dokument? Molim vas da mi to dodate?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Izvolite.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. To je veoma ljubazno od vas. Samo trenutak, časni Sude... Da li bi vam smetalo da uz dozvolu Suda ja ovo dam nekom odgovornom licu koje bi to kopiralo i odmah vama vratio original? Da li bi vam to smetalo?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam da li je taj dokumenat u zaštićenim dokumentima Vojske Jugoslavije, prema tome - to je samo u pitanju. A ja sam dokumenat odma' poslao po datumu koji je na aktu - Saveznom sekretarijatu. A ovaj sam jedan zadržao za sebe kao... ovaj, rukovodio cu komisije,koja....

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja vas ni na koji način ne kritikujem. Molim vas da to shvatite. Sve što kažem je da li bi vam smetalo ukoliko bih ja dao da se ovo fotokopira, a vama bih vratio original? Molim vas za dozvolu da to uradim?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Opet vam kažem, ja nisam merodavan da dozvolim taj dokumenat da se radi bez da zvanično postavite Generalštabu da vam da pod brojem tim i tim. Verujem da će dobijti vrlo brzo. Ne znam...

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, ovaj dokument je korišćen u Sudu i ja ću da zamolim sada službenika Suda da to fotokopira za potrebe Suda.

TUŽILAC MOORE: Hvala vam puno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li imate još neke dokumente gospodine? Vidim da imate ispred sebe neke žute stranice; da li su to neke beleške?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ne, ne...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A to što imate pred sobom, taj notes?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: To je samo jedna strana. Ništa više. Potpuno prazno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A ta strana na kojoj je nešto zapisano, na šta se to odnosi?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Komisija koja je rukovodila asanacijama, prepis ovoga da bih se služio. Ništa više. Originalne reči iz zapisnika. Originalne reči iz zapisnika vezano... možemo citirati ovo i da se gleda i odmah da vidite da je to istovetno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Onda nećemo da se bavimo tim dokumentom, već da se osvrnemo na leševe. Nažalost, bilo je puno leševa koje ste vi pronašli i vi ste učinili sve što ste mogli da ih identifikujete i da obavestite njihove porodice da je pronađen neko ko je ubijen. Da li je traženje leševa bilo prioritet za vašu komisiju?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tri zadatka su bila značajna iz dokumenta: prikupljanje leševa, prikupljanje stoke zbog zaraze i razminiranje. Ta tri zadatka su morala što pre, da se kreće...krene posle na asanaciju Vukovara. Vukovar je mogao da pričeka, ali ovo nije se moglo.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja bih htio sada samo da se osvrnem na pronalaženje ljudskih leševa, jer mislim kada je reč o zdravstvenoj situaciji, poslednja stvar koja vam je trebala, su istruleli leševi ljudi ili životinja u jednoj urbanoj sredini. To je bio jedan

aspekt, a drugi aspekt je to da ste iz pijeteta prema tim ljudima, iz poštovanja, morali da ih sahranite, zar ne?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi ste sigurno bili upoznati sa tim da su ljudi bili ubijeni i pokopani na "Ovčari"? Vi ste to znali, zar ne?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja vam kažem da to nije tačno. Da li vi mene uveravate da niste znali da su tela pronađena? Ja sada ne govorim o 1991. godini, već o sadašnjem trenutku. Vi sada znate da su tela pokopana na "Ovčari"?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sada znam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da. Hvala vam. Sada, da li možemo...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da li mogu da dopunim?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Naravno da možete?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam iz štampe saznao za "Ovčaru". I ondak sam... Australijski novinari su se zainteresovali. Sada kada sam došao na "Ovčaru", ja nisam znao gde da krenem. I ondak po pričanju onih čuvara gore, dali su mi put levo, i skroz sam išao onim putem dok nisam došao na ruski bataljon koji je obezbeđivao to mesto. Komandant, pukovnik, koji je bio tamo, primio me je i kazao je da je mesto ograđeno, zamolio me je da kod njega posedim, ali oko toga da ne vodimo raspravu. I na tome se završilo. Ja sam posle australijskim novinarima kazao da ja stvarno ne znam o tome, ne znam stvarno o tome. A što ne bi rekao. Da sam znao, ja bih to isto ekshumirao... Da sam znao, ja bi...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da se zaustavite. Vi jako brzo govorite. Ja ne trvrdim ništa vezano za vas. Ja sam vama na samom početku rekao da vam ne postavljam nikakve zamke, već samo želim da dobijem informaciju od vas. To je moja uloga. Molim vas da saslušate moje pitanje. Rekli ste da ste čuli ili da ste znali da su se australijski novinari interesovali za ubistva na "Ovčari". Vidim da klimate glavom.

Molim vas, da li možete da kažete "Da", tako da to uđe u zapisnik.?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam već iz armije... napustio armiju i kao građanin, ja sam sa njima došao. To je bilo 1993. godine u proleće, da sam došao tada i dok sam našao to mesto, ja sam se iznenadio. To je bilo skroz levo negde, oko 800, 900 metara ili kilometar od mesta gde smo ukopavali leševe. Izvinitе, da sam znao, ja sam mogao da izvršim iskop, identifikaciju, kao i sve ostale, ovaj... rake u kojima smo našli mrtve i poginule.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja će pokušati da moja pitanja budu kratka, a vas molim da vaši odgovori budu kratki. Mislim da je to fer. Da li je tačno da ste vi zvanično saznali 1993. godine zbog ovih australijskih novinara da postoje neke indikacije da su ljudi ubijeni i pokopani na "Ovčari"? Da li je to tačno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Da li je to nešto što je vas brinulo, jer vi ste bili odgovorni za sahranjivanje tela a ovde se odjedanput spominje da je veliki broj ljudi ubijen i ukpan na "Ovčari"?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: To vas nije brinulo?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Zašto? Zato što su oni bili Hrvati?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne radi se uopšte o tome, nego se radi da sam ja u domenu mog saznanja i Vukovara, ovo je već periferija, da sam sve što sam mogao završio. A ono što je prikriveno, ja nisam mogao da odgovaram za to.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: To područje, fizičko područje, spadalo je u vašu nadležnost 1991. godine, zar ne?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Pa znate, ako se uzme da sam ja odgovoran za uži i širi prostor, sigurno da je spadalo.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Možete li samo da kažete "da" i da krenemo ubrzano dalje? Da li je "Ovčara" bila deo vaše zone odgovornosti 1991. godine, odnosno početkom 1992. godine? Recimo da je tako. I onda se 1993. godine odjedanput spominje da su ljudi bili pobijeni i pokopani na "Ovčari", a to je deo vaše bivše zone odgovornosti, zar ne?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Zašto ne?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Zato što ja uopšte ni tada kad sam došao na mesto gde je pokop, gde mi je taj ruski pukovnik pokazao, ja nisam video takvu površinu, niti sam mogao da dobijem dojam. Meni je taj pukovnik rekao da je tu neki ovaj, australijski lekar dolazio i da su otkopali jednu lobanju. Na bazi toga ja ne mogu da izvučem zaključak. Ništa više nismo videli. Mi smo se vratili za Beograd kako smo i došli.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mi smo od Odbrane dobili beleške koje su sastavljene prilikom vaše pripreme za svedočenje. To bi trebalo da odražava ono o čemu ćete vi da svedočite. Da li je tačno da ste vi razgovarali sa advokatima gospodina Mrkšića sinoć? To je tačno zar ne?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Samo sam sa jednim advokatom razgovarao, gospodinom koji sada, Vasićem i ničim više?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dobro. Dakle, reči će konkretnije. Gospodin s brkovima koji tamo sedi...

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: I to je bila moja priprema. Ništa više. Nisu advokati uopšte ispoljavali nikakav uticaj na mene.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja nijednog trenutku nisam ni pomislio da je gospodin Vasić pokušao da na vas izvrši neki uticaj. Da li to razumete?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dobro.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Razumem.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dobro. Dakle, vi ste se sastali sa gospodinom Vasićem sinoć?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I vi ste njemu ispričali ono što se desilo. Da li je to tačno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Nije tačno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Niste diskutovali sa njim o ovom predmetu i o onome o čemu ćete vi svedočiti?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Normalno da u suštini smo o mogućim elementima, ali... ja sam prvo bio ljut što nije sa mnom sproveden postupak u normalnom vremenu. Ja dolazim sinoć u toliko, i kaže: "Izlaziš pred Haškim Tribunalom." Zašto? Kako? Ja moram da se... da, da znam nešto o čemu se radi. I vi kao pravnik sigurno želite i pripremili ste se mnogo dugo da bi branili... svoje stavove.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja potpuno razumem tu situaciju u kojoj se svedoci nađu pred Haškim Tribunalom. Prema tome, shvatite da mi je to potpuno jasno. Ali vi ste svakako razgovarali o čemu ćete vi da svedočite, zar ne?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: O čemu ste onda razgovarali? Samo čaj i kolači?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Imamo mi naše teme. Mi smo se nalazili i ranije i nikada nismo o tome razgovarali u Beogradu i uopšte mi nije bio razlog da ja vreme gubim na tome. Ja imam svoj rezon. Pripremu svoju. I zašto bi ja razgovarao? Čak šta više, ja sam mislio da će biti neposrednije angažovan oko utiscima gospodina Šljivančanina, Mrkšića i ostalih drugara da, da o njima nešto pričam... a ne o tome.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pitanja koja ja postavljam ja određujem dok god je ono relevantno. Da li razumete? Ono što ja sada želim da vam kažem, da je u ovoj belešci o pripremnom radu sa vama kao svedokom navedeno ono o čemu ćete vi potencijalno da svedočite. I tu stoji da ste tokom perioda vašeg rada na terenu, saznali da je neko iz dobrovoljačkih formacija prekršio zakon i da ste vi o tome obavestili pukovnika Petkovića u Šidu, ali da taj pukovnik nije bio spreman da preduzme nikakvu akciju po tom pitanju. Molim vas nemojte da odgovorite, ja o ovome ne postavljam pitanje, odnosno neću da postavim pitanje sve dok razgovor ne budu zaključen.

(Pretresno veće i Sekretariat se savetuju)

TUŽILAC MOORE: Ja ne znam časni Sude da li vi dobijate ove beleške o pripremnom radu. To smo mi dobli u 3.50 jutros.

SUDIJA PARKER: Moguće je da vi imate ali mi ih nemamo.

TUŽILAC MOORE: Evo, sad će vam dati kopiju. Siguran sam da će gospodin Vasić dati beleške svojim kolegama. Molim vas, ovo je za sudije. Izvinjavam se svedoku, jer ja to imam samo na engleskom jeziku. I kako bih pomogao Sudu, reći će da pogledate poslednji pasus. Da li mogu da nastavim? Hvala. Dakle, ponovo će da pročitam kako bih svima pomogao, uključujući i moje uvažene kolege: "Tokom razdoblja kada je radio na terenu, svedok je rekao da je otkrio da su neke formacije dobrovoljaca prekršile zakon. O tome je obavestio pukovnika Petkovića u Šidu, ali pukovnik nije bio spremna da preduzme nikakve korake".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, ja će sada da vam sugerisem da ovde jasno piše da dok ste bili na terenu u Vukovaru - vi ste otkrili da su počinjeni zločini i da su ih počinili formacije dobrovoljaca. Šta kažete na to? Ovo je dokument koji je sastavljen u vezi sa vašim iskazom?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Sušta neistina. Petković nikad nije bio upoznat, niti smo o tome razgovarali. Žao mi je što je... danas nije među živima. Nikada nije upoznat, niti sam ja znao za to.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude?

TUŽILAC MOORE: Vidim da moj uvaženi kolega gospodin Vasić želi da interveniše.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude možda je ovo stvar za redirect, ali mislim da je svedok trenutno u zabludi. Ako ste pratili njegov iskaz danas, a svi smo ga pratili, kada je on govorio o tome o čemu je obavestio pukovnika Petkovića, upravo ovo jasno je danas proizašlo iz onoga što je odgovorio na moje pitanje. Mislim da je on u zabludi u koju ga je moj uvaženi kolega verovatno...

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, možda bi bilo bolje da se sada ne upuštamo u to kako vi razumete činjenice. To će da uradi svedok, a vi na to možete da se nadovežete. Hvala.

SUDIJA PARKER: Izvolite, gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja sugerisem da na ovoj belešci koju je sastavila druga strana, jer to moraju da urade u dogovoru obe strane, ovde stoji da ste vi ustanovili da su dobrovoljci prekršili zakon i ja će da sugerisem da to znači da ste vi doznali, bilo putem glasina ili na neki drugi način da su dobrovoljci počinili zločine. Šta kažete na to?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Kažem da je to čista laž. Prvi put u svojoj karijeri mogu da kažem da nemam pojma o tome, pojma. Da ja... Ja sam sa Petkovićem o drugom

elementu razgovarao. O onom događaju u "Karingtonu". A ovaj trenutak za mene je sad prvi put da ste vi to saopštili.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja bih sugerisao da ni to nije tačno, jer ono što ste vi rekli u glavnom ispitivanju je sledeće, da je vama Petković rekao za grobove: "Ja nisam imao informacije." Pokušavam da se setim gde je to bilo. "Imao sam neke informacije u vezi sa Teritorijalnom odbranom". Dakle, da li ste vi sa Petkovićem razgovarali o grobnicama?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Uopšte ne.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pa onda da li možete da mi objasnite sledeće. Da li je to bio vaš iskaz? Vi kažete sledeće, to je na stranici 43, red 20: "Međutim, ja sam apsolutno siguran - da sam znao gde se nalazila grobница - mogao sam ekshumirati leševe iz te grobnice, ali to nisam znao". Sledeća rečenica: "Imao sam nekoliko vojnika iz Teritorijalne odbrane koji su o tome dali da se nešto nasluti". Šta ste želeli da kažete kada kažete: "Imao sam nekoliko vojnika iz Teritorijalne odbrane koji su o tome dali da se nešto nasluti"? šta ste time hteli da kažete?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Prvo hoću da vam kažem da u mom sastavu nisu bile jedinice Teritorijalne odbrane. Ali na ovaj... u prostoru gde smo imali stanicu za identifikaciju uvek su bili nekoliko pripadnika Teritorijalne odbrane i neki Petrušić, ako se ne varam, on je kazao, ovaj: "Tu negde pozadi kasarne nešto ima još. Trebamo da vidimo" i tako dalje. A to je tako nevezano i neozbiljno... da ja nisam ni, ni o tome razmišljao o čemu se radi, jer znam da je preko stanice "Slobodna Salvonija" stalno gov... rečeno da za svaki leš, bilo da je pojedinačni ili grupni, da se odmah javi. Odakle mogu ja da nagađam to. A drugo, vi ste pobrkali lončice. Radi se da je... sam ja zvao gospodina Petkovića vezano za ono kad se desilo u vili "Karington", a ne za to. Prema tome, molim vas pravite razliku. E, ostavite vi to. Tačno, baš tako. "Vila Karington" je bila problem kada sam kazao da je u, ovaj šestoro iz njegove grupe ubijeno. Nemojte da mešate jedno sa drugim.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Bašiću, ja ništa ne mešam. I ja ču to da pročitam, kako ne bi bilo nikavih nesporazuma o tome šta ste u svom svedočenju rekli. Vama je advokat postavljao pitanja i tu piše sledeće: "Hteo bih da vam postavim još jedno pitanje. Najverovatnije poslednje", dakle, to govori gospodin Vasić "Da li ste vi od pukovnika Petkovića doznali za grobnicu na "Ovčari"?" Ja smatram da se tu ne govori ni o kakvim životinjama "Da je otprilike 200 ljudi ubijeno na "Ovčari"?" Da li ste to ikada čuli od pukovnika Petkovića koji je bio u Šidu?" Vi ste odgovorili sledeće: "Ja ču to da vam kažem na sledeći način. Na području Vukovara mene su najviše zanimali grobnice i masovne grobnice. Mi smo bili ponosni na to da smo sahranjivali ta tela, da smo pomagali tim ljudima, bez obzira na to kojoj su strani pripadali. Mi smo ta tela sahranjivali uz najveće poštovanje. To je bio naš prioritet". Ali posle toga kažete sledeće: "Međutim, ja sam apsolutno siguran - da sam znao gde se nalazila ta grobница - ja sam mogao da ekshumiram tela iz te grobnice, ali nisam to znao. Imao sam nekoliko vojnika iz Teritorijalne odbrane koji su o tome dali nešto da se nasluti, ali nisam imamo tačne informacije i zbog toga nisam mogao da znam". Dakle, ovde se potpuno jasno vidi da se

ove reči odnose na "Ovčaru". To nema nikakve veze sa "Velepromet"-om ili bilo čim drugim u tom delu grada. I to je tačno, je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Mislim da totalno grešite, da nama veze to sa ovim. Čudi me da možete da se ovako ponašate. Da ja nemam pojma o tome. I lepo kažem – pojma nemam. Vi meni kažete – imam. Pa odakle imate te snage da meni kažete da imam, ako ja nemam? Nemojte molim vas, pa nisam ja balavac da... da vršim državne poslove...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas odgovorite na prosto pitanje. Odgovorite na jednostavno pitanje. Potpuno je jasno da se ovaj odgovor odnosi konkretno na "Ovčaru". Vi govorite o Teritorijalnoj odbrani i čak govorite o grobnici. Hajde mi sada onda objasnite kako ste vi tako odgovorili, ako za to niste znali?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Nisam ja nikome dao taj odgovor i nemojte da me dovodite u zabludu - šta sam ja pričao. Ne znam odakle vam ta, ta ideja da mi kažete da sam ja to znao. Ja bih bio sretan da sam znao. Da sam mogao da pružim jedan doprinos. Pojma nisam imao. Na kraju, i ta grobnica na "Ovčari" je van Vukovara. Bugarsko groblje je granica Vukovara. Ali ja ne kažem da ne bih to uradio, i da bih zvanično obavestio. Pojma nisam imao. Verujte mi. I sad vi meni hoćete poštoto-poto da naturite da ja to znam. Nemojte molim vas.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja sugerišem da vi jeste znali i pri tome se oslanjam na vaše svedočenje i ja sugerišem da ste vi o tome razgovarali sa pukovnikom Petkovićem ali da JNA jednostavno nije za to htela da zna. To je realnost te situacije?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Nije tačno. To su gluposti. Čudi me odakle vam ta ideja. Sada vi hoćete da mi naturite nešto što ni u podsvesti nisam imao. Pa molim vas, kako to možete?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja vam to sugerišem tako što koristim vaše reči, a ne reči nekog drugog?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Izmanipulisane.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: One nisu izmanipulisane, one nisu iskrivljene i ja vam takođe sugerišem da je razlog zašto to odbijate zato što nećete da prihvate da ste u to vreme znali za postojanje grobnice, jer kada biste to prihvatili, onda bi se pokazalo da ste odgovorini da tu informaciju prenesete svojim pretpostavljenima. Zato vi to negirate. Šta na to kažete?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Kažem da te vaše iluzije veze nemaju sa stanjem i čudi me odakle ste to mogli, mogli da sazname. Odakle? Kad ja u podsvesti nemam veze sa tim. Što ne bi kazao da sam znao? Zašto ne bih kazao? Veze nemam. Ako ja dolazim da, da tražim, posle čeprkam. Ne znam ni gde je, ni šta. I sad ja znao. Molim vas. Nemojte da se služite nekim stvarima koje nisu, nisu korektne. Vi ste pravnik.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Nemam više pitanja za vas.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Moore. Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude.

DODATNO ISPITIVANJE: ADVOKAT VASIĆ

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Napre da pokušam da raspravim ovo što je čini mi se ostalo kao nedoumica. Gospodine Bašiću, da li ste... vi ste ovde pominjali grupu oko Kamenog Lančužanina?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pominjali ste da je bilo šest ljudi ubijeno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je do tih ubistava došlo u sukobu među dobrovoljcima?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Među dobrovoljcima oko podele plena. To sam saznao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je za... u vašem rečniku ubistvo šest ljudi zločin?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Zločin.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Vi ste o ubistvu šest ljudi među dobrovoljcima, kao zločinu, obavestili pukovnika Petkovića, je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tačno tako.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pukovnik Petković nije htio na to da reaguje, je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tako je. Ja sam bio u Karingtonskoj ulici. Nisam mogao da uđem, jer su oružja bila na... repetirana prema meni.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To je jedini slučaj o kom' ste obavestili, kao zločinu, pukovnika Petkovića?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Nikada nisam ga ni video ni o tome razgovarali.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Sada bih prešao na neke druge teme. Govorili ste nam na pitanje mog uvaženog kolege o načinu izdavanja naređenja. Rekli ste da naređenja mogu biti pismena i usmena. Ja vas pitam sledeće: ukoliko bi se jedno naređenje koje je usmeno dato, unelo u beležnicu podređenog starešine, da li bi ono imalo snagu pismenog naređenja?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne bi imalo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. U slučaju da jedan starešina svom podređenom starešini naredi da izvrši neku radnju, kojom bi verovatno učinio krivično delo, da li je taj starešina dužan da odbije izvršenje takvog usmenog naređenja i najpre traži da mu naređenje podnese pismeno?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ukoliko i dalje smatra da se radi o krivičnom delu, ni to pismeno naređenje ne sme da izvrši, nego o tome mora da obavesti svog neposrednog višeg starešinu, je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Došao bih malo do onog dela o kojem moj uvaženi kolega vas je ispitivao oko vodovoda. Vi ste na njegovo pitanje rekli da je uništavanje vodovoda ratni zločin - po vašem misljenju. Ja bih vas pitao to ovako: da li namerno uništavanje vodovoda bi po vama predstavljalo ratni zločin, i da li bi po vama ratni zločin predstavljal uništenje vodovoda koje bi bilo samo posledica nekih drugih ratnih dejstava, a ne namere da se ljudi ostave bez vode?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tačno. To su dve velike razlike.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je ikada... bila poznata činjenica, da li je uopšte tako nešto ikada došlo do vas - da u Vukovaru je bilo neke zarazne bolesti, zbog nedostatka vode među stanovništvom, ili kao što ste nam ovde rekli, oni u bolnici su ležali na dušecima punim vode?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li to znači da niste čuli nikada da je u Vukovaru izbila neka zarazna bolest za vreme borbenih dejstava?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da su u Vukovaru za vreme borbenih dejstava i dalje koristili arterske bunare koje je imala skoro svaka kuća?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tačno. Takav smo izradili i za bolnicu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, vaše svedočenje se odnosilo samo na gradski vodovod koji nije bio u funkciji, dok su bunari, kada ste vi došli, i dalje bili u funkciji?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tačno

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato - da li je uništена, ili gde se nalazila glavna crpna stanica gradskog vodovoda?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste ikada saznali da li su postrojenja vodovoda uništena od strane JNA, ili možda od strane... diverzijom hrvatskih snaga?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Ni to ne mogu da tvrdim... Ali je bila instalacija totalno pokidana.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Instalacija je bila pokidana jer se nalazila u ruševinama koje su nastale dejstvom artiljerijskog oružja?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ali su one mogле nastati i dejstvom eksplozivnih sredstava, miniranjem, je l' tako?

SVEDOK BAŠIĆ – ODGOVOR: Tačno tako.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala vam. Časni Sude, ja nemam daljih pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Vasiću. Molim sudskog poslužitelja da svedoku vrati orginialni dokument. Kopija za Sud biće obeležena radi identifikacije i obe strane imaju pravo da pregledaju fotokopiju ukoliko žele.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti označeno radi identifikacije brojem 763.

SUDIJA PARKER: Hvala. Gospodine, biće vam drago da čujete da je ovim završeno vaše ispitivanje. Sada možete da se vratite svojoj kući. Želimo da vam se zahvalimo na vašem dolasku ovde i pomoći koju ste nam pružili. I sada će vas poslužitelj izvesti iz sudnice. Hvala vam puno.

SVEDOK BAŠIĆ: Hvala vam veliko i na vašem realnom ponašanju prema svedoku. Želim uspeha.

SUDIJA PARKER: Postoje neka pitanja koja bi u ovom trenutku trebalo da se pokrenu. Planirali smo da ćemo u ovom trenutku da se pozabavimo pitanjem trajanja izvođenja dokaza Odbrane. S obzirom na to kako se stvari ove nedelje razvijaju, prepostavljam da ovo nije najbolji trenutak, jer čini mi se da nemamo za to dovoljno vremena. Gledajući advokate, čini mi se da nemamo. Dakle, to ćemo morati da rešimo iduće nedelje. Gospodine Vasiću, Pretresno veće želi da vam kaže da sada postaje izuzetno važno da budete oprezni u vezi sa važnošću i relevantnošću pitanja kojima ćete da se bavite sa vašim svedocima. Od vaših svedoka mi želimo da čujemo važne iskaze, jer ne želimo da se ovo suđenje nepotrebno oteže zbog nevažnih stvari i mi ćemo prekidati svedočenje ako advokati ne budu uspešni u usmeravanju svojih pitanja i odgovora na važne stvari. Jer u ovom predmetu vreme je postalo od kritične važnosti. Problem je sledeći. Predsednik Suda sazvao je plenarno zasedanje za sredu iduće nedelje, što znači da mi u sledećoj nedelji moramo da obavimo svedočenja vaših svedoka za četiri dana, vi ste za to planirali pet dana. I zbog toga će biti vrlo važno da se advokati obe strane pridržavaju vremena. Imamo na raspolaganju još pet minuta. Da li za tih pet minuta možemo uspešno da se pozabavimo pitanjem trajanja izvođenja dokaza Odbrane? Prepostavljam da nije razumno to očekivati. Dakle, mi ćemo to pitanje da odložimo za iduću nedelju. Gospodine Boroviću, vidim da pokazujete neke znake nade?

ADVOKAT BOROVIĆ: Mislim časni Sude, da u pet minuta možemo tačno saopštiti Pretresnom veću kolika su naša predviđanja i to bi bilo jako korisno. Prvo, meni bi bilo jako korisno da znam koliko drugi timovi Odbrane planiraju... Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Imali biste onda na raspolaganju samo minut i po.

ADVOKAT BOROVIĆ: Dovoljno.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude...

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću?

ADVOKAT VASIĆ:... ja ču da pokušam da izadem u susret kolegi Boroviću, a i svima u sudnici. Ovaj, ja zaista kao prvi čiji predmet Odbrane teče, mislim da ču u svakom slučaju predmet završiti do prve nedelje... u toku prve nedelje oktobra, najdalje. Tako da mislim da...

SUDIJA PARKER: A broj svedoka koje ste imali na umu da pozovete?

ADVOKAT VASIĆ: Broj svedoka se kreće u okviru onoga o čemu smo razgovarali, znači ukupan broj svedoka će biti 18 do 19. Znači, kao što sam i prošli put rekao, u okviru broja koji sam izneo. Znači, više od polovine, polovine svedoka smo, smo odbacili. Mislim da su suvišni. A moguće je da, da i u hodu još neke od svedoka... spisak skratimo i, i, i još neke eliminишemo sa spiska.

SUDIJA PARKER: Hvala. Gospodine Boroviću?

ADVOKAT BOROVIĆ: Hvala časni Sude. Pa evo, kao što sam već napisao u podnesku, mi imamo osam svedoka. Od toga su dva svedoka po Pravilu 92bis i već smo preduzeli određene radnje da njihove izjave budu potpisane i od strane ovog Suda prihvaćene. Zatim, mi imamo okrivljenog kao svedoka i imamo veštaka. Predvideli smo za... ove svedoke po četiri sata za svakog. Za veštaka vojne struke sedam sati i za optuženog kao svedoka 12 časova. To znači da je ukupno osam radnih dana, s tim što ja prepostavljam da neće preterivati tužilac u pitanjima, i da ako ravnopravno raspodelimo vreme, to će biti najviše 10 dana završeno ispitivanje svih svedoka Odbrane Miroslava Radića.

SUDIJA PARKER: Ja sam izračunao 16 dana na osnovu ovoga što ste vi rekli, osam dana za glavno ispitivanje?

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, kada sam rekao 10 dana, mislio sam da sve ovo ukupno bude sa ispitivanjem od strane tužioca. Računao sam da to bude ukupno vreme. Ako računam samo svoje vreme, ako kažem 12 sati za Miroslava Radića, mislio sam šest sati za Odbranu, šest sati za tužioca. Znači, ne mogu jedino da predvidim koliko tužilac planira...

SUDIJA PARKER: Hvala vam...

ADVOKAT BOROVIĆ: I časni Sude, ako mi dozvolite još samo jednu rečenicu. Ja sam pripremao oko 20 svedoka, i shvatio sam vreme o kojem vi govorite, koje je najdragocenije upravo za optužene. I smatrao sam da sam preko ovoga minimum minimuma sam postigao i da mi nećete uskratiti bar i ovaj deo vremena i broja svedoka, jer stvarno sam se trudio da na najbitnije stvari ukažem, jer sve ono što mi je bilo važno, čini mi se, sa stanovišta Odbrane, sam postigao na svedocima Tužilaštva. Hvala vam... Tako da 10 dana mislim da je objektivan rok za glavno i unakrsno ispitivanje, kao što mi sugrejše koleginica.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Boroviću.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Neću moći ako mi dajete minut i po da reagujem, a želim da se što pre o ovome raspravi. Poštovani Sude, ja sam ovu temu i vašu sugestiju sa pretpretresne konferencije prilično ozbiljno shvatio, i u tom smislu sam napravio jedan pregled kol'ko ja zaista smatram da ćemo da saslušavamo u glavnom ispitivanju i tokom celog postupka određene svedoke. Ja bih vam dao za vas i za kolege iz Tužilaštva primerak ove tabele. Molim poslužitelja. Pa ako mi dozvolite da u ponedeljak da pogledate, da se upoznate sa ovim mojim pregledom satnice, i da onda u ponedeljak mi date još pet minuta pre ulaska svedoka da dam argumentaciju... Moj... moj *defence case* zahteva očigledno, s obzirom na vaše sugestije, verovatno veću, veću analizu. Ja sam prišao zaista mislim ozbiljno, posebno s obzirom na strukturu ovih svedoka. Ja vam samo mogu skrenuti pažnju da su svedoci pod brojevima: 2, 6, 8, 9 i 13 davali svojevremeno izjave Tužilaštvu, koje su imale, to će mi gospodin Moore potvrditi, sigurno između 10. 15 i 20 stranica, znači mnogo duže, na primer, od izjave koju smo mi imali od gospode Vesne Bosanac. To je ono što moj okvir ovih svedoka stavlja u ovakve vremenske uslove i ja mislim, pošto ste sada vi već dobro upoznati sa pojedinim imenima, nismo na početku sudjenja - već uveliko ušli... da i vi shvatate značaj određenih imena koji su u predmetu prezentacije svedoka gospodina Šljivančanina - u nameri da se dovedu. Ja sam ovde od svedoka pod redim broje 12 odustao, a moja nova sugestija je, i o tome sam nešto usmeno razgovarao sa gospodinom Mooreom, da ona lica koja sam svojevremeno inicijalno mislio da stavim u formi depozicije, možda napravim u formi izjave po Pravilu 89f. U tom slučaju, ne bi bilo glavnog ispitivanja, i ovo je predviđeno vreme koliko bi trebalo unakrsno i eventualno dodatno ispitivanje. Ja zaista sam se trudio da, da vrlo racionalno proanaliziram svakog od ovih svedoka. Ako mi date još par minuta ili eventualno par pitanja, kad pogledate ovu listu, može u ponedeljak, ili može i sad - što se mene tiče. Sve zavisi od traka.

SUDIJA PARKER: Zahvalan sam vam gospodine Lukiću na ovim materijalima. Ali prekoračili smo vreme. U 14.15 časova nastavlja se drugo suđenje i moramo iz pristojnosti da izademo na vreme iz sudnice, kako bi osoblje moglo da izvrši sve tehničke pripreme. I moramo sada da prekinemo s radom. Dakle, sa svim ovim informacijama i čim nam to bude moguće, odmah početkom nedelje možemo da se pozabavimo ovim važnim pitanjem. Mislim da je svima jasno da je to pitanje koje ne možemo da odgađamo i moramo da ga rešimo ukoliko želimo da ovo suđenje vodimo na razuman način i da ga

dovedemo do kraja na takav način - da se adekvatno pozabavimo svim pitanjima, a da pri tome ne gubimo vreme i to na štetu svih, uključujući i optužene, kao i druge optužene koji čekaju na suđenje. Mnogi optuženi još čekaju na suđenja. Moramo sve to da imamo na umu. Sada prekidamo sa radom. Nastavićemo u ponedeljak u 14.15 časova.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje